

Vuosikertomus 2006

Sisältö

Äitiyspakkauksen suosio jatkunut jo liki 70 vuotta. Kelan tekemän tutkimuksen mukaan erityisen tyytyväisiä pakkaukseen ovat uudet vanhemmat, jotka kokevat sen säästävän rahan lisäksi aikaa ja vaivaa. Maailmassa ainutlaatuisesta etuudesta ovat nauttineet jo monet isoäidit omassa lapsuudessaan.

Pääjohtajan katsaus	2
Kela – jokaista suomalaista varten	3
Kela vuonna 2006	3
Kelan maksamat etuudet	5
Eläketurva ja vammaisetuudet	5
Sairausvakuutus	6
Kuntoutus	7
Työttömyysturva	7
Lapsiperheiden etuudet	8
Opintoetuudet	8
Yleinen asumistuki	8
Muut etuudet	10
Takaisinperintätilanne	10
Kelan muu toiminta	11
Asiakaspalvelu ja palveluverkko	11
Henkilöstö ja koulutus	11
Tietojenkäsittely	12
Viestintä	12
Tilastointi ja laskelmat	13
Tutkimus	13
Tietopalvelu	13
Kansainvälinen yhteistyö	13
Kuntoutusyhtiö Petrea	13
Tilinpäätös	14
Hallituksen toimintakertomus	14
Tulevaisuudennäkymät	18
Tuloslaskelma	19
Tase	20
Tuloslaskelmat ja taseet rahastoittain	22
Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot	26
Tilintarkastuskertomus	29
Kelan hallinto	30
Toimielimet 2006	33

Pääjohtajan katsaus

Kela onnistui vuonna 2006 toiminnassaan hyvin. Vaikka meneillään oli useita suuria kehittämishankkeita, myös perustehtävämme sujuivat suunnitellusti ja tuloskortissa asetetut tavoitteet saavutettiin. Vuosittain tehdyssä asiakaskyselyssä saimme vastaajilta kouluarvosanan 8,9, johon voi olla tyytyväinen.

Maamme talouden tila heijastuu Kelan etuuksia hakevien määrään. Esimerkiksi hyvä työllisyystilanne näkyy selvästi hakemuseri-tyksissä. Ratkaisujen suoritämäärät jäivät noin viisi prosenttiyksikköä pienemmiksi kuin edellisenä vuonna.

Kehittämishankkeilla ei pyritä vain pieniin parannuksiin vaan pysyviin muutoksiin ja kokonaan uusiin menettelytapoihin. Kelassa on viime vuosina panostettu erityisesti asiakaspalveluun. Asiakaspalvelun kehittämisohjelma, joka alkoi vuonna 2005, jatkuu edelleen. Lähes jokainen kelalainen on vuosien 2005–2006 aikana käynyt asiakaspalvelukoulutuksessa, joka tähtää asiakaspalvelun parantamiseen ja yhtenäistämiseen.

Kelan palvelutoiminnan kehittämistä on vuoden 2006 aikana suunniteltu tavalla, jolla etsitään asiakaspalvelun keskeiset linjaukset vuosiksi 2008–2011. Niitä sovelletaan käytäntöön ensi kerran suunnitelma-työssä vuoden 2008 toimintaa.

Etuustyön hallintaa tukevan tietojärjestelmän (OIWA) toteutus aloitettiin kertomusvuonna. Talous-, materiaali- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmäkokonaisuuden (Tahti) ensimmäinen vaihe otettiin käyttöön. Nämä järjestelmämuutokset vaikuttavat tulevaisuudessa lähes jokaisen kelalaisen työhön.

Sähköinen asiointi kasvaa nopeasti. Tätä kirjoitettaessa Kela tarjoaa internetsivuillaan mahdollisuuden jo yli 20 sähköiseen

palveluun, ja lisää palveluja kehitetään koko ajan. Internetsivuja uudistetaan parhaillaan, ja tarkoitus on, että asiakas löytää tämän palvelukanavan ja sen tarjoamat mahdollisuudet uusilta sivuilta helpommin kuin nyt. Toivomme, että asiakas voi jatkossa hoitaa rutiinipalvelut pääosin itse verkossa, jolloin toimistoissa voidaan keskittyä monimutkaisempiin palvelutilanteisiin. Jonottaminen toimistoissa vähenee, ja asiakaspalvelu paranee myös tätä kautta.

Toimistoverkon sijaan puhummekin mieluummin palveluverkosta, koska toimistot ovat vain yksi palveluverkon osa. Asiakas saa Kelalta palvelua muuallakin kuin varsinaisissa toimistoissa: verkkopalveluna, suorakorvauksena esimerkiksi apteekissa tai lääkäriasemalla, postitse, puhelimitse yhteyskeskuksesta tai vaikkapa yhteispalvelupisteessä, jossa on Kelan lisäksi muitakin palveluntarjoajia.

Luottamusta Kelan toimintaa kohtaan osoittaa, että saamme hoitaaksemme yhä uusia vaativia tehtäviä. Kela on saanut tehtäväkseen rakentaa kansallisen potilastietojen sähköisen arkistointipalvelun sekä sähköisen lääkemääräyksen toteuttamiseen tarvittavat tietojenkäsittelypalvelut. On myös päätetty, että elatustuki siirtyy kunnilta Kelan hoidettavaksi vuoden 2009 alussa.

Haluan kiittää Kelan henkilökuntaa ja luottamushenkilöitä työntäyteisestä vuodesta. Kiitos myös kaikille yhteistyökumppaneillemme ja asiakkaillemme!

Jorma Huuhtanen

Kela – jokaista suomalaista varten

Kansaneläkelaitos (Kela) huolehtii Suomessa asuvien perusturvasta eri elämäntilanteissa. Kelan hoitamaan sosiaaliturvaan kuuluvat mm. kansaneläke ja yleinen perhe-eläke, vammaisetuudet, sairausvakuutus-, kuntoutus- ja työttömän perusturvaetuudet, lastenhoidon tuet, lapsilisät, äitiysavustus, opintotuki, asumisen tuet, sotilasavustus ja maahanmuuttajan erityistuki.

Eduskunnan valvonnassa

Kela toimii eduskunnan valvonnassa. Sen hallintoa ja toimintaa valvovat eduskunnan valitsevat 12 valtuutettua ja heidän valitsemansa kahdeksan tilintarkastajaa. Laitoksen toimintaa johtaa ja kehittää sen kymmenjäseninen hallitus.

Lähellä asiakasta

Sosiaaliturvaetuuksien ratkaisua koskeva päätöksenteko on hajautettu vakuutuspiirien toimistoihin. Ne tekevät ratkaisupäätökset lähes kaikista etuuksista. Työkyvyttömyyseläkkeet, EU-sairaanhoitokorvaukset sekä osa opintotuista ja työterveyshuollon korvauksista ratkaistaan keskitetysti keskushallinnossa. Korkeakouluopiskelijoiden opintotukihakemukset ratkaistaan korkeakoulujen opintotukilautakunnissa.

Toiminta-ajatus ja arvot

Kelan toiminta-ajatus on:

Elämässä mukana – muutoksissa tukena

Turvaamme väestön toimeentuloa, edistämme terveyttä ja tuemme itsenäistä selviytymistä.

Kelan toiminta perustuu seuraaviin arvoihin:

Ihmistä arvostava

Osaava

Yhteistyökykyinen

Uudistuva

Kela vuonna 2006

Kelan kokonaiskulut olivat 10,8 mrd. euroa, joista etuuskulujen osuus oli 10,5 mrd. euroa. Kokonaiskulut kasvoivat edellisvuodesta prosenttin. Toimintakulujen osuus kokonaiskuluista oli 3,3 %. Valtio vastasi Kelan rahoituksesta 59 %:n osuudella, ja vakuutusmaksuilla rahoitettiin 35 %.

Suurin osa suomalaisista sai Kelan etuuksia. Sairausvakuutusetuuksia maksettiin vuoden aikana 4,0 milj. henkilölle ja työttömyysturvaetuuksia 0,3 milj. henkilölle. Vuoden lopussa eläkettä sai Kelasta 0,8 milj. henkilöä ja lapsilisää maksettiin miljoonasta lapsesta.

Kela aloitti henkilöasiakkaiden puhelinpalvelun organisoimalla valtakunnalliseksi palveluksi yhteyskeskukseen. Suomenkielistä palvelua varten perustettiin yksiköt Joensuuhun ja Lieksaan sekä ruotsinkielistä varten Pietarsaareen.

Vuosi oli asiakaspalvelun teemavuosi. Asiakaspalvelun kehittämissuunnitelmaan 2005–2008 kuuluvaa koko henkilöstöä koskevaa asiakaspalvelukoulutusta jatkettiin niin, että maaliskuun 2006 loppuun mennessä lähes jokainen kelalainen oli osallistunut koulutukseen. Seminaarien jälkeen kehittämistyö on jatkunut työyhteisöissä, ja sitä tuetaan mm. prosessikoulutuksella. Kehittämissuunnitelman tavoitteena on tukea yhtenäisten periaatteiden ja toimintatapojen käyttöönottoa asiakaspalvelussa.

Henkilöstöseminaareista kertyi asiakaspalvelun kehittämisehdotuksia, joita hyödynnetään maaliskuussa käynnistetyssä Kelan palvelutoiminnan kehittämissuunnitelman valmistelussa. Kehittämissuunnitelman keskeisiä elementtejä ovat hyvän palvelun periaatteiden määrittely, asiakassegmentoinnin ja palvelukanavien kehittäminen, tulevaisuuden palveluverkon suunnittelu sekä hakemusmenettelyn ja asiakaspalvelun organisoimisen kehittäminen.

Kesäkuussa tuli kuluneeksi 50 vuotta Kelan päätoimitalon valmistumisesta. Juhlavuoden kunniaksi valmistui kuvateos, joka esittelee akateemikko Alvar Aallon suunnitteleman rakennuksen arkkitehtuuria. Suomenkielisen julkaisun nimi on *Ylevöittää arjen* ja ruotsinkielisen *En arkitektur som förgyller vardagen*.

Toimintatietoja Kelasta

	2002	2003	2004	2005	2006
Kokonaiskulut, mrd. €	10,0	10,3	10,6	10,7	10,8
Etuuskulut, mrd. €	9,7	9,9	10,2	10,4	10,5
Toimintakulut/kokonaiskulut, %	3,1	3,2	3,3	3,1	3,3
Etuuskulut/BKT, %	6,7	6,8	6,7	6,6*	6,2*
Etuuskulut/sosiaalimenot, %	26,2	25,6	25,2	24,7*	24,2*
Etuuskulut/asukas, €/v	1 859	1 902	1 951	1 977	1 985*
Henkilöstö 31.12.	6 124	6 171	6 082	6 095	5 973

* Arvio

Kela kuntouttaa. Lähes 87 000 suomalaista sai vuonna 2006 Kelan kuntoutuspalveluita. Kuntoutuksella pyritään parantamaan työ- ja toimintakykyä, jolla voi olla suuri vaikutus myös mielentilaan. Viime vuosina kuntoutustarvetta on kasvattanut mielenterveyden häiriöiden lisääntyminen.

Kelan maksamat etuudet

Kaikki etuudet

Kelan etuuskulut olivat 10,5 mrd. euroa. Ne kasvoivat edellisvuodesta nimellisesti 0,8 % ja vähenivät reaalisesti 1,0 %. Maksusuoritteita oli 63 milj. kappaletta, joista 21 milj. tuli apteekkien kautta.

Eniten (5,4 %) kasvoivat sairausvakuutusetuudet. Työttömyysturvaetuudet vähenivät 10,7 %.

Kelan maksamat etuudet	2006 milj. €	2005 milj. €	Muutos-%
Eläkkeet ja vammaisetuudet	2 886,9	2 869,0	0,6
Sairausvakuutusetuudet	3 214,5	3 050,0	5,4
Kuntoutus	288,6	284,6	1,4
Työttömyysturvaetuudet	1 014,1	1 135,4	-10,7
Lapsiperheiden etuudet ¹	1 825,2	1 832,5	-0,4
Opintoetuudet	736,9	728,2	1,2
Yleinen asumistuki	439,4	436,9	0,6
Muut etuudet	65,9	54,8	20,3
Etuskulut yhteensä	10 471,6	10 391,4	0,8

¹ Vanhempainpäivärahat sisältyvät sairausvakuutusetuuksiin.

Eläketurva ja vammaisetuudet

Eläkkeitä maksettiin 2 779 milj. euroa eli 17,9 milj. euroa (0,6 %) enemmän kuin vuonna 2005. Kasvu johtui vuoden alussa toteutetusta 1,1 %:n indeksikorotuksesta ja syyskuun alussa voimaan tulleesta kansaneläkkeen tasokorotuksesta. Vammaisetuuksia maksettiin 108 milj. euroa, mikä on yhtä paljon kuin edellisvuonna.

Kelasta eläkettä saavia oli vuoden päättyessä 788 000 eli 0,7 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Vanhuus-, perhe- ja työttömyyseläkkeensaajien määrän väheneminen jatkui. Työttömyyseläkkeensaajien ja kansaneläkkeenä pelkästään eläkkeensaajien asumistukea, hoitotukea, lapsikorotusta tai rintamalisää saavien määrä puolestaan kasvoi. Asumis- ja hoitotuen saaminen kansaneläkkeinä yleistyi (työeläkevähenteisten) kansaneläkkeen ja rintamalisän saamisen harventuessa. Täyden kansaneläkkeen saajia oli 94 500 (vähennystä 2,6 %).

Lapsen hoitotuen saajien määrä väheni 400:lla (1,1 %) ja oli vuoden lopussa 37 400. Vammaistuensaajien määrä kasvoi 1,7 % ja oli vuoden lopussa 27 100. Edellisvuotiseen tapaan kasvu aiheutui ruokavaliokorvausten saajien määrän lisääntymisestä. Kaikkiin ruokavaliokorvausta sai vuoden lopussa joko eläkkeensaajien hoitotukena tai vammaistukena 23 600 henkilöä, mikä on 6,1 % enemmän kuin edellisvuonna.

Kelaan tuli 388 000 hakemusta (vähennystä 4,5 %), jotka koskivat eläkettä, eläkkeenosaa, vammaisettuutta tai niiden tarkistusta. Näistä 20 000 (5,2 %) oli kansainvälisiä hakemuksia, eli ne perustuivat EY-asetukseen tai sosiaaliturvasopimuksiin. Kaikista hakemuksista 35 % koski uutta eläkettä tai vammaisettuutta.

Hakemuksia ratkaistiin 378 000, toimistoissa 335 000 ja keskuhallinnossa 44 000. Ratkaisusta 353 000 koski kansallista ja 26 000

kansainvälistä hakemusta. Kansallisissa hakemuksissa keskimääräinen läpimenoaika oli 43 päivää.

Keskimääräinen kansaneläke rintamalisät mukaan luettuna oli vuoden lopussa 298 euroa kuukaudessa. Pelkän kansaneläkkeen varassa elävän yksinäisen henkilön kansaneläke oli kalliimmassa kuntaryhmässä 516 euroa kuukaudessa. Keskimääräinen eläkkeensaajien asumistuki oli 150 euroa kuukaudessa.

Eläkkeet ja vammaisetuudet

Eläkkeet	2006 milj. €	2005 milj. €	Muutos-%
Kaikki eläkkeet	2 778,8	2 760,9	0,6
Kansaneläkkeet ¹	2 661,7	2 635,4	1,0
Vanhuuseläkkeet	1 724,0	1 735,6	-0,7
Niistä alle 65-vuotiaiden	7,2	7,0	2,5
Työkyvyttömyyseläkkeet	783,9	756,9	3,6
Niistä yksilölliset varhaiseläkkeet	3,3	4,9	-31,7
Työttömyyseläkkeet	46,3	46,4	-0,2
Muut ²	107,5	96,5	11,4
Perhe-eläkkeet	37,3	37,9	-1,6
Rintamalisät	79,7	87,6	-8,9
Muut etuudet	4,7	4,2	12,1

Eläkkeensaajien määrä	31.12.2006	31.12.2005	Muutos-%
Eläkkeensaajia yhteensä	787 800	793 400	-0,7
Kansaneläkkeensaajia	755 800	760 300	-0,6
Vanhuuseläkkeensaajia	477 900	482 700	-1,0
Niistä alle 65-vuotiaita	3 800	4 100	-8,6
Työkyvyttömyyseläkkeensaajia	154 800	154 900	-0,1
Niistä yksilöllisiä varhaiseläkkeitä	1 200	2 200	-42,2
Työttömyyseläkkeensaajia	20 500	21 600	-5,4
Muita ³	102 700	101 100	1,6
Perhe-eläkkeensaajia	32 000	33 000	-3,1

Kansaneläkkeiden rakenne	31.12.2006	31.12.2005	Muutos-%
Kansaneläkkeensaajista sai			
työeläkevähenteistä kansaneläkettä	653 200	659 300	-0,9
täyttä	94 400	97 000	-2,6
vähennettyä	558 700	562 300	-0,6
muuta kansaneläkettä ³	102 700	101 100	1,6
Kansaneläkkeensaajista sai			
asumistukea	172 900	170 300	1,5
eläkkeensaajien hoitotukea	197 500	189 700	4,1
rintamalisää	84 800	94 200	-10,0
ylimääräistä rintamalisää	42 200	47 600	-11,4
lapsikorotusta	13 700	13 800	-1,0

¹ Sisältää pitkäaikaistyöttömien eläketukeen maksetut asumistuet ja lapsikorotukset.

² Kelan maksamat pelkät eläkkeensaajien asumistuet, eläkkeensaajien hoitotuet ja lapsikorotukset.

³ Henkilö sai Kelasta eläkkeensaajien asumistukea, eläkkeensaajien hoitotukea, rintamalisää tai lapsikorotusta joko pelkästään tai liittyneenä maahanmuuttajan erityistukeen/pitkäaikaistyöttömien eläketukeen.

Vammaisetuudet

Maksetut tuet	2006 milj. €	2005 milj. €	Muutos-%
Lapsen hoitotuet	72,8	72,7	0,2
Vammaistuet	35,3	35,4	-0,2

Vammaisetuksia saavien määrä	31.12.2006	31.12.2005	Muutos-%
Lapsen hoitotuen saajia	37 400	37 800	-1,1
Vammaistuen saajia	27 100	26 600	1,7

Sairausvakuutus

Sairausvakuutuksen etuusmenot kasvoivat edellisestä vuodesta 164 milj. euroa (5,4 %). Etuuksia maksettiin 3 214 milj. euroa. Sairausvakuutusetuksia sai 4,0 milj. henkilöä (kasvua 5,0 %).

Sairaanhoitokorvaukset kasvoivat 3,3 %. Sairauspäivärahat kasvoivat 6,3 % ja vanhempainpäivärahat 8,7 %. Vanhempainpäivärahoihin sisältyviä vuosilomakustannuskorvauksia maksettiin 32,7 milj. euroa (lisäystä 45,6 %) 20 100 henkilön työnantajalle. Lomakustannuskorvausten kasvu johtuu vuoden 2005 alussa voimaan tulleesta lainmuutoksesta, jolla lomakustannuskorvauksen perusteena olevaa vanhempainpäivärahaa korotettiin.

Huhtikuun alussa voimaan tulleen sairausvakuutuslain muutoksen perusteella maksetaan yrittäjien eläkelain mukaan vakuutetuille YEL-sairauspäivärahaa sairauspäivärahan omavastuujalta. Lainmuutos koskee 1.1.2006 tai sen jälkeen alkaneita työkyvyttömyyksiä. YEL-sairauspäivärahaa maksettiin 3,4 milj. euroa 13 100 yrittäjälle.

Keskimääräinen sairauspäiväraha oli 45 euroa ja vanhempainpäiväraha 43 euroa. Päivärahojen vähimmäismäärä oli 15,20 euroa/päivä. Vähimmäismääristä tai sitä pienempää sairauspäivärahaa sai 16 400 henkilöä (4,7 % sairauspäivärahan saajista). Työtulojen perusteella määräytyneitä vähimmäismääristä vanhempainpäivärahaa sai 17 600 äitiä (17,6 % vanhempainpäivärahaa saaneista äideistä).

Isien oikeutta pidennettyyn isyysrahaan (ns. isäkuukauteen) käytti 5 100 isää (lisäystä 600). Heille maksettiin vanhempainpäivärahoina 4,0 milj. euroa.

Sairauspäiväraharatkaisuja tehtiin 690 000 (kasvua 3,7 %). Näistä 40 000 tehtiin työpaikkakassoissa. Uudet hakemukset ratkaistiin keskimäärin 14 päivässä kuten edellisenäkin vuonna. Sairaanhoitokorvausratkaisuja tehtiin 9,3 milj., joista 0,4 milj. tehtiin työpaikkakassoissa. Ratkaisujen keskimääräinen läpimenoaika oli 13 päivää.

Sairaanhoitokorvauksista lääkekorvaukset kasvoivat 2,3 % (edellisenä vuonna 6,1 %). Vuoden alussa voimaan tulleella sairausvakuutuslain muutoksella uudistettiin lääkekorvausjärjestelmä ja toteutettiin kokeilu annosjakelusta perittyjen palkkioiden korvaamisesta. Sekä perus- että erityiskorvattujen lääkkeiden korvausprosentit

muuttuivat ja ostokertakohtaisista kiinteistä omavastuuosuuksista luovuttiin. Ylempään erityiskorvausluokkaan ja lisäkorvauksiin tuli lääkekohtainen omavastuu.

Lääkkeistä peruskorvausta saaneiden määrä kasvoi 11,8 % – osittain lääkekorvausjärjestelmän uudistuksen seurauksena. Erityiskorvausta saaneiden määrä kasvoi 1,2 %. Lääkkeistä lisäkorvausta saaneiden määrä pieneni 1,2 %. Annosjakelupalkkioista maksettiin korvausta 1 600 henkilölle yhteensä 40 000 euroa.

Vuonna 2006 maksettiin hammaslääkäripalkkioista korvauksia suunnilleen yhtä paljon kuin edellisenä vuonna eli noin 92 milj. euroa. Hammashoitokorvauksia maksettiin 1 019 000 henkilölle (lisäystä 0,3 %).

Lääkäripalkkioista maksetut korvaukset kasvoivat 1,5 % ja tutkimus- ja hoitokustannusten korvaukset 8,2 %. Myös korvausta saaneiden määrät kasvoivat. Matkakustannusten korvaukset kasvoivat 10,7 % edellisestä vuodesta. Ne sisältävät myös kuntoutuspalveluna annettujen matkojen korvaukset.

Työnantajien järjestämän työterveyshuollon kustannuksista työnantajille korvattiin 196 milj. euroa (lisäystä 10,3 %). Työterveyshuollon piirissä oli noin 1,7 miljoonaa työntekijää. Yrittäjien ja muiden omaa työtään tekevien työterveyshuoltokorvaukset olivat 1,1 milj. euroa. Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiölle maksetut korvaukset olivat 20,8 milj. euroa.

Sairausvakuutuskorvaukset	2006 milj. €	2005 milj. €	Muutos-%
Kaikki	3 214,5	3 050,0	5,4
Sairausvakuutuksen päivärahat	1 483,6	1 380,5	7,5
Sairauspäivärahat ¹	755,7	711,1	6,3
Vanhempainpäivärahat ²	727,9	669,4	8,7
Sairaanhoitokorvaukset	1 496,8	1 449,4	3,3
Lääkkeet	1 100,3	1 076,1	2,3
Peruskorvatut lääkkeet	366,6	369,9	-0,9
Erityiskorvatut lääkkeet	619,7	607,5	2,0
Alempi korvaus	226,4	237,4	-4,6
Ylempi korvaus	393,3	370,1	6,3
Lääkkeiden lisäkorvaukset ³	114,0	99,5	14,6
Yksityislääkärin palvelut	63,4	62,5	1,5
Yksityishammaslääkärin palvelut	91,6	91,5	0,1
Yksityinen tutkimus ja hoito	60,1	55,5	8,2
Matkat ja sairaankuljetus ⁴	181,4	163,9	10,7
Muut etuudet	234,1	220,1	6,4

¹ Sisältää myös sairauspäiväraha YEL-vakuutetuille, sairauspäivärahasuoritukset Melalle, tartuntatautilain perusteella maksetut päivärahat ja ansionmenetykskorvaukset sekä elimen tai kudoksen luovuttajalle maksetut päivärahat.

² Sisältää myös erityishoitorahat ja vuosilomakustannusten korvaukset työnantajalle.

³ Vuonna 2006 lääkkeiden omavastuun kattosumma oli 616,72 euroa.

⁴ Sisältää matkojen lisäkorvaukset. Vuonna 2006 matkojen omavastuun kattosumma oli 157,25 euroa.

Sairausvakuutuskorvausten saajat	2006	2005	Muutos-%
Kaikki	4 043 100	3 849 900	5,0
Sairauspäivärahat ¹	348 800	345 300	1,0
Vanhempainpäivärahat ²	149 000	146 600	1,6
Sairaanhoidonkorvaukset	3 990 800	3 783 200	5,5
Lääkkeet	3 584 700	3 261 500	9,9
Peruskorvatut lääkkeet	3 465 400	3 100 200	11,8
Erityiskorvatut lääkkeet	1 098 500	1 085 800	1,2
Alempi korvaus	833 700	828 200	0,7
Ylempi korvaus	468 300	454 500	3,0
Lääkkeiden lisäkorvaukset	165 600	167 600	-1,2
Yksityislääkärin palvelut	1 523 900	1 491 400	2,2
Yksityishammaslääkärin palvelut	1 019 200	1 016 400	0,3
Yksityinen tutkimus ja hoito	895 400	849 300	5,4
Matkat ja sairaankuljetus	644 700	623 900	3,3

¹ Ei sisällä sairauspäivärahan saajia, joille on maksettu vain YEL-sairauspäivärahaa.

² Vanhempainpäivärahan saajat (ei sisällä erityishoitorahan saajia eikä henkilöitä, joiden työnantajille on maksettu lomakustannuskorvauksia).

Kuntoutus

Kelan kuntoutusmenot olivat yhteensä 289 milj. euroa, mikä oli 1,4 % enemmän kuin edellisvuonna. Yksilöön kohdistuvat kuntoutusmenot olivat 282 milj. euroa, josta kuntoutuksen osuus oli 222 milj. euroa (lisäystä 1,0 %) ja maksettujen kuntoutusrahojen 60 milj. euroa (lisäystä 1,1 %).

Kelan kuntoutuspalveluja sai 88 400 henkilöä (lisäystä 1,1 %). Heistä noin 40 % oli uusia kuntoutujia. Kuntoutusajan toimeentuloturvana maksettavaa kuntoutusrahaa sai 61 500 henkilöä (vähennystä 0,7 %). Kuntoutusrahan saajista 71 % (43 500) oli Kelan järjestämässä kuntoutuksessa. Kuntoutusrahaa maksettiin keskimäärin 36 päivältä, ja keskimääräinen kuntoutusraha oli 27 euroa päivässä.

Kelan kuntoutuksessa yli puolet on harkinnanvaraista (lääkinnällistä) kuntoutusta. Sitä sai 52 500 henkilöä. Vajaakuntoisten ammatillista kuntoutusta järjestettiin 16 400:lle ja vaikeavammaisten lääkinällistä kuntoutusta 21 400 henkilölle.

Harkinnanvaraisessa kuntoutuksessa yleisin kuntoutustoimenpide oli ASLAK® -kurssit (ammatillisesti syvennetty lääketieteellinen kuntoutus), joille osallistui 14 800 henkilöä. Sairausryhmäkohtaisille kursseille otti osaa 12 000 henkilöä. Harkinnanvaraista psykoterapiaa järjestettiin 11 100 kuntoutujalle, joista nuorten psykoterapiaa (16–25-vuotiaille) sai 3 600 henkilöä. Kuntoutuslaitosjakso järjestettiin 3 800 henkilölle. Kuntoutuksen kehittämishankkeisiin osallistui 2 400 kuntoutujaa.

Työttömyysturva

Kelan maksamat työttömyysturvaetuudet vähenivät 10,7 %, ja ne olivat 1 014 milj. euroa. Tästä maksettiin työmarkkinatukea 860 milj. euroa (vähennystä 11,5 %) ja peruspäivärahaa 109 milj.

euroa (vähennystä 7,8 %). Työmarkkinatuen vähenemistä selittää työllisyystilanteen paranemisen lisäksi se, että yhdistelmätuen työmarkkinatuen maksut lakkaavat vähitellen. Vuoden alusta lähtien työvoimatoimiston myöntämä palkkatuki korvasi yhdistelmätuen, eikä sitä enää myönnetty.

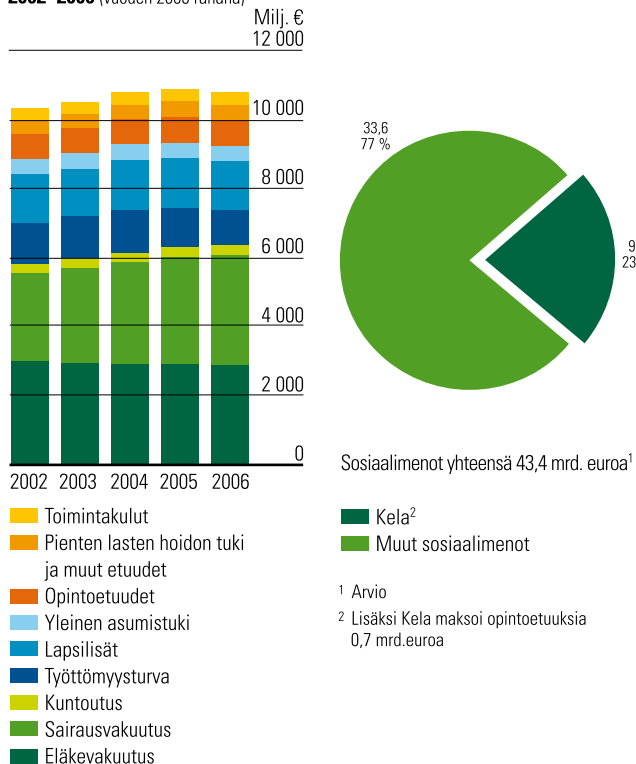
Työttömyysturvaetuuksia maksettiin vuoden aikana 286 600 henkilölle keskimäärin 142 päivältä etuudensaajaa kohti. Peruspäivärahaa sai 49 900 henkilöä (vähennystä 5,4 %) ja työmarkkinatukea 224 400 henkilöä (vähennystä 6,7 %). Lisäksi yhdistelmätuen työmarkkinatukea maksettiin 17 400 pitkäaikaistyöttömän työnantajalle (vähennystä 50,1 %) ja kotoutumistuen työmarkkinatukea 10 800 maahanmuuttajalle (lisäystä 1,9 %).

Työmarkkinatuen saajista 74 900 osallistui vuoden aikana työvoimapolitiittiseen koulutukseen, työharjoitteluun tai muuhun työvoimapolitiittiseen toimenpiteeseen. Lisäksi 6 500 työmarkkinatuen saajaa osallistui kuntouttavaan työtoimintaan ja 1 000 sai työmarkkinatuen matka-avustuksena. Kotoutumistuen saajista 9 300 osallistui työvoimapolitiittisiin tai niihin rinnastettaviin toimenpiteisiin. Työmarkkinatuesta 28,9 % maksettiin näiden aktivoivien toimenpiteiden ajalta.

Keskimääräinen peruspäiväraha oli 22,70 euroa ja työmarkkinatuki 24,80 euroa. Soviteltua päivärahaa maksettiin vuoden aikana ainakin kerran 24,8 %:lle peruspäivärahan saajista ja 13,3 %:lle työmarkkinatuen saajista.

Kelan etuudet ja toimintakulut

2002–2006 (vuoden 2006 rahana)

Työvoimapolitiittista koulutustukea maksettiin 6 100 henkilölle. Työmarkkinatuen saajista työvoimapolitiittiseen koulutukseen osallistui 36 000 ja kotoutumistuen saajista 6 000 henkilöä. Yhteensä koulutusetuuksia maksettiin 41 milj. euroa. Koulutuspäivärahaa sai 1 200 henkilöä, ja sitä maksettiin 4 milj. euroa.

Työttömyysturvaetuuksien ratkaisuja tehtiin kaikkiaan 841 000 (vähennystä 7,1 %). Uusia hakemuksia ratkaistiin 227 000, ja niiden keskimääräinen läpimenoaika oli 15 päivää. Uusista hakemuksista 85 % ratkaistiin neljän viikon kuluessa hakemuksen saapumispäivästä.

Lapsiperheiden etuudet

Pienten lasten hoidon tukimenot pienenevät 0,5 %. Tukea maksettiin yhteensä 395 milj. euroa, josta kotihoidon tukena maksettiin 336 milj. euroa (vähennystä 1,1 %), yksityisen hoidon tukena 50 milj. euroa (lisäystä 3,9 %) ja osittaisena hoitorahana 9 milj. euroa. Nämä sisälsivät 59 milj. euroa kuntakohtaisia lisä.

Kotihoidon tukea maksettiin 179 800 lapsesta 116 500 vanhemmalle (kasvua 1,0 %). Yksityisen hoidon tuen saajia oli 19 300 (kasvua 5,2 %) ja osittaisen hoitorahan saajia 19 100 (kasvua 1,1 %).

Äitiysavustusta maksettiin 10,8 milj. euroa (vähennystä 2,1 %), josta kansainvälisen lapseksiottamisen kustannuksista adoptiotuena 0,7 milj. euroa. Äitiysavustusta sai 57 800 vanhempaa. Heistä 208 sai myös adoptiotukea.

Lapsilisää maksettiin 1 419 milj. euroa (vähennystä 0,4 %). Lapsilisää sai joulukuussa 568 300 perhettä (vähennystä edellisestä joulukuusta 0,2 %), joista 100 200 sai lapsilisän yksinhuoltajalisällä korotettuna. Lapsilisää maksettiin 1 030 700 lapsesta, 155 100 lapsesta lapsilisää maksettiin korotettuna.

Opintoetuudet

Opintotukea maksettiin 706 milj. euroa (lisäystä 0,8 %), josta opintorahan osuus oli 416 milj. euroa (vähennystä 3,1 %) ja asumislisän 251 milj. euroa (lisäystä 8,2 %). Opintolainojen korkotukea ja korkoavustusta maksettiin yhteensä 1,5 milj. euroa, opintolainan takausvastuita 18 milj. euroa ja korkeakouluopiskelijoiden ateriatukea 21 milj. euroa.

Opintotukea sai 324 100 opiskelijaa. Heistä opintorahaa maksettiin 314 600:lle (vähennystä 1,9 %) ja asumislisää 218 400 (vähennystä 1,7 %) henkilölle. Opintolainan myönteisen valtiontakauspäätöksen sai 132 300 (vähennystä 2,4 %) opiskelijaa. Korkoavustusta maksettiin 7 500 henkilölle, mikä oli viidennes vähemmän kuin edellisvuonna.

Opintolainakanta oli vuoden lopussa 1,3 mrd. euroa (lisäystä 0,8 %). Opintovelallisia oli yhteensä 309 200 (vähennystä 2,8 %). Keskimääräinen velka oli 4 300 euroa.

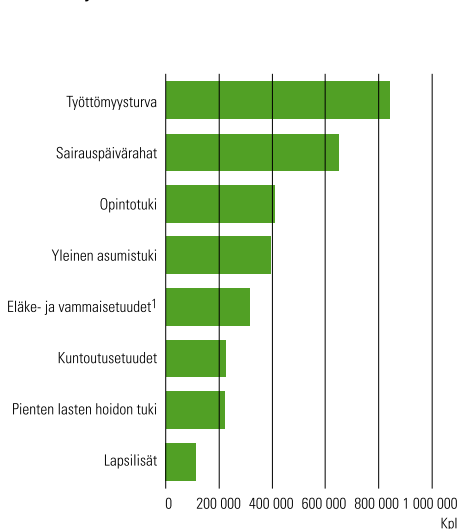
Opintotukiratkaisuja tehtiin 409 100, joista Kelan toimistot ratkaisivat 194 600 (lisäystä 10,0 %), Kelan opintotukikeskus 90 200 (vähennystä 18,7 %) ja yliopistojen opintotukilautakunnat 124 300 (vähennystä 8,1 %).

Koulumatkatukea maksettiin 31 milj. euroa (lisäystä 9,9 %) yhteensä 65 200 opiskelijan tekemistä koulumatkoista. Matkahuollon laskutuksen osuus kustannuksista oli 69 %.

Yleinen asumistuki

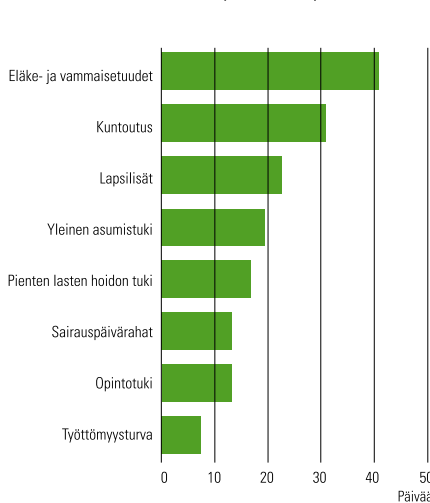
Yleistä asumistukea maksettiin 439 milj. euroa, lisäystä edellisvuodesta 0,6 %. Tukea saavien ruokakuntien määrä oli vuoden lopussa 150 200 (vähennystä 3,0 %). Kaikkien lapsiperheiden osuus oli 39,7 % ja yksinhuoltajaperheiden osuus runsas neljännes ruokakunnista. Yksin asuvien osuus on lisääntynyt, ja se oli vuoden lopussa 53,2 %. Yleisen asumistuen piirissä oli vuoden lopussa vajaat 300 000 henkilöä. Se oli 6,8 % alle 65-vuotiaasta väestöstä.

Ratkaisujen lukumäärää eräissä etuuksissa 2006

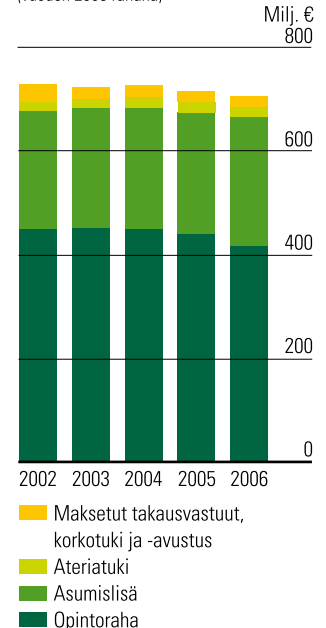

¹ Toimistoissa ratkaistut kansalliset hakemukset

Hakemusten keskimääräinen läpimenoaika eräissä etuuksissa 2006 (keskiarvo)

Maksetut opintoetuudet 2002–2006 (vuoden 2006 rahana)

Muut etuudet	2006 milj. €	2005 milj. €	Muutos-%
Kuntoutus	288,6	284,6	1,4
Kuntoutuspalvelut	224,3	220,0	2,0
Kuntoutusraha	59,9	59,2	1,1
Muut kulut	4,5	5,4	-17,2
Työttömyysturva-etuudet ¹	1 014,1	1 135,4	-10,7
Peruspäivärahat ²	109,4	118,7	-7,8
Työmarkkinatuki ³	859,5	971,7	-11,5
Työvoimapolitiittiset koulutus-etuudet ⁴	41,3	41,5	-0,4
Kouluspäiväraha	3,5	3,3	5,6
Äitiysavustukset	10,8	11,0	-2,1
Lapsilisät	1 419,4	1 424,4	-0,4
Pienten lasten hoidon tuki	395,0	397,0	-0,5
Lakisääteinen tuki	336,3	340,0	-1,1
Kuntakohtaiset lisät	58,7	57,1	2,9
Yleinen asumistuki	439,4	436,9	0,6
Opinto-etuudet	736,9	728,2	1,2
Sotilasavustus	16,6	15,2	8,7
Maahanmuuttajan erityistuki	18,7	17,0	10,3
Pitkäaikaistyöttömien eläketuki ⁵			
(1.5.2005 alkaen)	23,9	16,1	48,2
Muut	2,0	2,2	-10,7

¹ Sisältää myös vuorottelukorvaukset sekä korotusosat ja työllistymisohjelmallisat.

² Sisältää myös ulkomaille työnhakuun lähteneille suomalaisille Kelan kautta maksetut ansiopäivärahat.

³ Sisältää myös kotoutumistuen ja yhdistelmätuen.

⁴ Sisältää koulutustuen ja työmarkkinatuen koulutuksen ajalta maksetut ylläpitokorvaukset.

⁵ Eläketukeen liittyvät asumistuet ja lapsikorotukset sisältyvät eläkkeisiin.

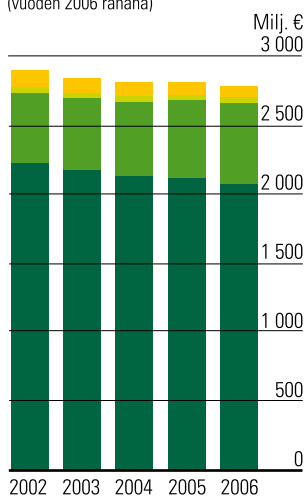
Muiden etuuksien saajat	2006	2005	Muutos-%
Kuntoutujat	106 500	105 100	1,3
Kuntoutuspalveluja Kelalta	88 400	86 800	1,9
Kuntoutusrahaa Kelalta	61 500	62 000	-0,7
Työttömyysturva-etuudet			
Peruspäiväraha ja/tai työmarkkinatuki	266 900	285 600	-6,6
Peruspäiväraha	49 900	52 800	-5,4
Työmarkkinatuki	224 400	240 600	-6,7
Työvoimapolitiittinen koulutus	36 000	34 900	3,3
Työharjoittelu/työelämävalmennus	42 200	41 200	2,5
Kuntouttava työtoiminta	6 500	4 700	38,1
Matka-avustus	1 000	700	52,5
Yhdistelmätuen työmarkkinatuki	17 400	34 900	-50,1
Työvoimapolitiittinen koulutustuki	6 100	6 200	-1,8
Kouluspäiväraha	1 200	1 100	4,7
Kotoutumistuen työmarkkinatuki	10 800	10 600	1,9
Äitiysavustukset (perheet)	57 800	56 900	1,6
Lapsilisät			
Perheet (31.12.)	568 300	569 600	-0,2
Lapset (31.12.)	1 030 700	1 034 400	-0,4
Pienten lasten hoidon tuki			
Perheet	145 500	143 800	1,2
Lapset	214 900	212 700	1,0
Yleinen asumistuki (ruokakunnat 31.12.)	150 200	154 800	-3,0
Opinto-etuudet			
Opintotuki	288 100 ¹	292 900 ²	-1,7
Koulumatkatuki	51 000 ¹	49 600 ²	2,8
Sotilasavustus (taloudet)	12 400	12 200	1,5
Maahanmuuttajan erityistuki (31.12.)	4 500	4 100	10,5
Pitkäaikaistyöttömien eläketuki (31.12.)	2 600	2 800	-8,9

¹ Lukuvuonna 2005/2006.

² Lukuvuonna 2004/2005.

Maksetut eläkkeet 2002–2006

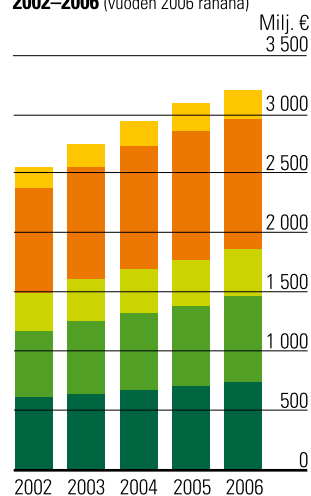
(vuoden 2006 rahana)

■ Rintamasotilas-etuudet
■ Perhe-eläkkeet
■ Muut kansaneläkkeiden osat
■ Työeläkevähenteiset ja leikatut kansaneläkkeet

Maksetut sairausvakuutus-etuudet 2002–2006

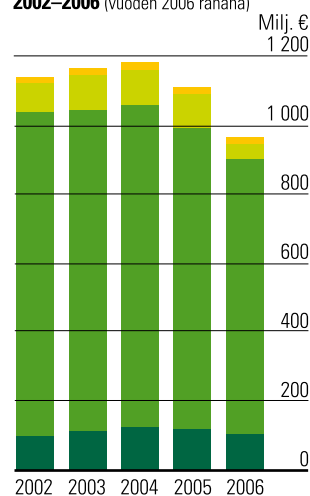
(vuoden 2006 rahana)

■ Työterveyshuolto ym.
■ Lääkkeet
■ Sairaanhoidonkorvaukset (pl. lääkkeet)
■ Vanhempainpäivärahat
■ Sairauspäivärahat

Maksetut työttömyysturva-etuudet 2002–2006

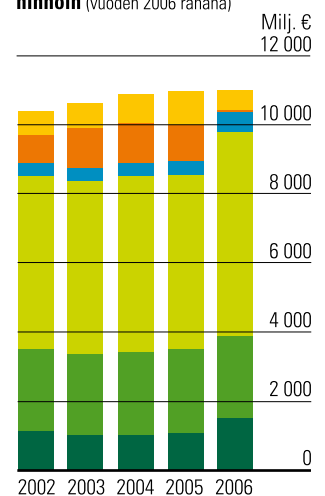
(vuoden 2006 rahana)

■ Työvoimapolitiittinen koulutustuki
■ Yhdistelmätuen työmarkkinatuki ja vuorottelukorvaus
■ Työmarkkinatuki
■ Peruspäivärahat

Kelan tuotot 2002–2006, kiintein hinnoin

(vuoden 2006 rahana)

■ Valtio, takuusoritus
■ ALV ja muut tuotot
■ Kunnat
■ Valtio, etuuksista
■ Työnantajat
■ Vakuutetut

Työttömiä yleistä asumistukea saavista ruokakunnista oli 96 400 eli 64,2 %. Työttömien osuus on pienentynyt 0,4 prosenttiyksikköä. Yli puolella ruokakunnista oli tulona työmarkkinatukea tai peruspäivärahaa. Maaliskuun alussa 2006 tuli voimaan tuensaajien työllistymistä parantava uudistus, jonka mukaan pitkäaikaistyöttömän ruokakunnan jäsenen työllistyessä asumistuen tarkistamista voidaan lykätä kolmella kuukaudella. Lykkäystapauksia on ollut yhteensä 2 400 eli viidennes kaikista tulojen nousua koskevista ratkaisuisista.

Keskimääräinen asumistuki oli vuoden lopussa 230 euroa kuukaudessa. Ruokakuntien keskimääräiset tulot olivat 731 euroa ja asumismenot 444 euroa kuukaudessa.

Vuoden aikana tehtiin 394 100 yleistä asumistukea koskevaa ratkaisua, kun myös lakkautusratkaisut otetaan huomioon (vähennystä 2,7 %). Hakemusten keskimääräinen läpimenoaika oli 19 päivää.

Muut etuudet

Sotilasavustuksen kustannukset kasvoivat edellisvuodesta 8,7 %. Avustusta maksettiin 17 milj. euroa, josta asumisavustusta oli 15 milj. euroa. Sotilasavustusta sai 12 400 kotitaloutta. Kun mukaan luetaan

perheenjäsenet, oli avustuksen piirissä kaikkiaan 13 000 henkilöä. Avustuksen saajista oli varusmiehiä 10 400, siviilipalvelusmiehiä 1 100 ja omaisia 970. Sotilasavustusta saavilla oli yhteensä 280 lasta.

Rintamaveteraanien kuntoutusmatkakustannusten korvaukset olivat 1,0 milj. euroa. Maatalousyrittäjien työolosuhdeselvityksiä korvattiin 0,8 milj. eurolla ja Työterveyslaitoksen yhteydessä toimivan Maatalousyrittäjien työterveyshuollon keskusyksikön menoja 0,2 milj. eurolla.

Maahanmuuttajan erityistukea maksettiin 19 milj. euroa vuonna 2006. Tuensaajia oli vuoden lopussa 4 500. Keskimääräinen tuki oli 347 euroa kuukaudessa.

Pitkäaikaisesti työttömille maksettiin 24 milj. euroa eläketukea. Tuensaajia oli vuoden lopussa 2 600. Keskimääräinen tuki oli 709 euroa kuukaudessa.

Takaisinperintätilanne

Takaisinperinnässä olevien etuuksien yhteismäärä (mukaan lukien opintotuen tulovalvonnan perusteella syntyneet perinnät) oli vuoden päättyessä 116,6 milj. euroa (lisäystä 2,1 %). Opintolainojen takausaatavien perinnässä oleva määrä oli vuoden lopussa 180 milj. euroa (vähennystä 0,9 %).

Kelan muu toiminta

Asiakaspalvelu ja palveluverkko

Kelan viidellä vakuutusalueella oli vuoden päättyessä 61 vakuutuspiiriä ja 306 omaa palvelupaikkaa. Näistä 263 oli päivittäin avoimia olevia toimistoja ja 43 sivuvastaanottoja, jotka olivat avoimena rajoitetusti. Lisäksi Kela oli mukana 145 erilaisessa yhteispalveluhankkeessa.

Kelan asiakaspalvelupaikat 31.12.2006

Vakuutusalue	Päivittäin avoimena olevat toimistot	Sivuvastaanotot	Yhteispalvelut
Pohjois-Suomi	43	17	16
Länsi-Suomi	43	8	49
Itä-Suomi	56	16	30
Lounais-Suomi	52	0	31
Etelä-Suomi	69	2	19
Yhteensä	263	43	145

Vuoden aikana jatkettiin vakuutuspiirien suurentamista yhdistämällä yhteensä 14 vakuutuspiiriä. Työn tasaamista jatkettiin siirtämällä työtä ruuhkautuneista toimistoista muualle. Kela osallistui erilaisiin sähköisen asioinnin kehittämishankkeisiin. Henkilöasiakaiden puhelinpalvelun organisointi valtakunnalliseksi palveluksi Kelan yhteyskeskukseen aloitettiin. Toimistoissa vastaanotettiin työeläkehakemuksia 93 100, mikä on 2,7 % vähemmän kuin edellisenä vuonna. Kelan asiakaspalauttejärjestelmän kautta tuli viime vuonna yli 5 000 yhteydenottoa.

Kelan toimistoissa 2.–5.5.2006 käyneille asiakkaille tehdyn kyselyn mukaan (16 550 vastaajaa) Kelan palvelut saivat kouluarvosanaasteikolla yleisarvosanaksi 8,9. Aiempien vuosien tapaan asiakkaat olivat tyytyväisimpiä palvelun ystävällisyyteen. Myös neuvontaan oltiin tyytyväisiä: 94 % vastaajista koki saaneensa riittävästi tietoa niistä asioista, joita oli tullut toimistoon hoitamaan. Puolet asiakkaista oli tullut toimistoon jättämään hakemuslomakkeen.

Henkilöstö ja koulutus

Vuoden 2006 lopussa Kelan palveluksessa oli 122 henkilöä vähemmän kuin edellisenä vuonna, ja vuoden vaihtuessa henkilöstömäärä pieneni edelleen. Henkilöstön ikärakenne ja lisääntynyt eläkkeelle siirtyminen mahdollistavat henkilöstömäärän sopeuttamisen toiminnan ja työmenetelmien kehityksessä.

Kertomusvuonna käynnistyi mittava henkilöstötietojärjestelmien kehittämishanke osana toiminnanohjausjärjestelmän kokonaisuudistusta. Suunniteltiin ja otettiin käyttöön henkilöstön perustietojen ylläpitämisen, osaamisen kartoittamisen sekä ajanhallinnan uudet prosessit tietojärjestelmien. Marraskuussa otettiin käyttöön Tahti-järjestelmä, joka vaikuttaa valmistuttuaan lähes kaikkiin henkilöstötoimintoihin.

Työhyvinvoinnin kehittämistä jatkettiin TAIKA-toimintamallin mukaisesti. Yksiköiden suunnitelmien mukaan toiminta kohdistui aikaisempaa selkeämmin itse työskentelyyn liittyviin asioihin. Uusiksi painopistealueiksi vuosiksi 2006–2009 määriteltiin osaaminen, työn hallinta sekä ikään liittyvät kysymykset. Työhyvinvoinnin tueksi valmistui toimintamalli työkykyä uhkaavan ongelman käsittelemiseksi. Omaehtoisen liikunnan edistämiseksi otettiin käyttöön liikuntasetelit.

Yhdenvertaisuussuunnitelma vuosiksi 2007–2010 valmistui. Sen tavoitteena on yhdenvertaisen kohtelun aktiivinen edistäminen etuustoiminnassa ja asiakaspalvelussa sekä työnantajana. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus koskettavat kaikkia henkilöstötoimia, erityisesti työehtoja, rekrytointia ja uralla etenemistä.

Koulutustilaisuuksien ja koulutuspäivien määrässä päästiin ennätyslukemiin. Koskaan aikaisemmin Kelan koulutustoiminnan historiassa ei ole järjestetty yhtä paljon koulutusta kuin vuonna 2006. Kurssimuotoisia koulutustilaisuuksia järjestettiin 954 (edellisvuonna 798) ja niihin osallistui yhteensä 18 309 henkilöä (16 824). Koulutuspäiviä kertyi yhteensä 23 168 (20 331).

Yksi osaamisen kehittämisen painopistealueista oli etuusosaamisen tukeminen. Laadittiin kattava pitkän aikavälin suunnitelma, joka sisältää etuusosaamisen ylläpitämiseen ja kehittämiseen tarvittavat koulutustuotteet asiakaspalvelua ja ratkaisutyötä varten.

Asiakaspalvelukoulutusta jatkettiin. Työyksikkökohtaisessa jatkokoulutuksessa suunniteltiin konkreettisia toimenpiteitä asiakaspalvelun parantamiseksi.

Tahti-järjestelmän ensimmäisen vaiheen käyttöönottoa tuettiin mittavalla koulutuksella, jossa perehdyttiin järjestelmän eri alueiden toiminnallisuuteen ja prosesseihin sekä annettiin valmiuksia järjestelmän käyttöön.

Henkilöstötilastoja vuodelta 2006

Henkilöstömäärät	2005	2006
Koko henkilöstö	6 095	5 973
Kokopäiväinen	5 150	5 067
Osa-aikainen	945	906
Vakinainen henkilöstö	5 575	5 525
Kokopäiväinen	4 699	4 647
Osa-aikainen	876	878
Vakinainen henkilöstö		
Paikallishallinto	3 915	3 777
Keskushallinto	1 309	1 264
Aluehallinto	351	484

Tietoja vakinaisesta henkilöstöstä	2005	2006
Keski-ikä	47,2	47,5
Koulutustasoindeksi	4,9	5,0
Koulutuspäivät/henkilö	3,6	3,6
Sairauspoissaoloprosentti	4,0	4,2
Kelasta lähteneet toimihenkilöt	237	389
Kelaan tulleet toimihenkilöt	273	205
Eläkkeelle siirtymisiä	61,4	61,8
Vanhuuseläkkeelle siirtyneet	96	104
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyneet	50	52

Tietojenkäsittely

Kertomusvuonna valmisteltiin tietojenkäsittelyn toimintasuunnitelmaa vuosiksi 2007–2011.

Uusia kansalaisille ja viranomaisille suunnattuja sähköisiä asiointipalveluja otettiin käyttöön suunnitelman mukaisesti. Kelan ensimmäiset henkilöasiakkaan tietojen ilmoittamista palvelevat sekä etuusratkaisutyötä keventävät ja automatisoivat itsepalvelusovellukset toteutettiin opintotukeen ja työttömyysturvaan. Työntajien käyttöön valmistui oma sähköinen palvelu mm. asiakkaan palkkatietojen ilmoittamiseen. Yhteistyössä Eläketurvakeskuksen kanssa toteutettiin vanhuuseläkkeen hakemispalvelu. Lisäksi Kela osallistui viranomaisten sähköisen tunnistamisen kehittämiseen. Myös kansainvälisen tietoliikenteen sähköistämistä laajennettiin.

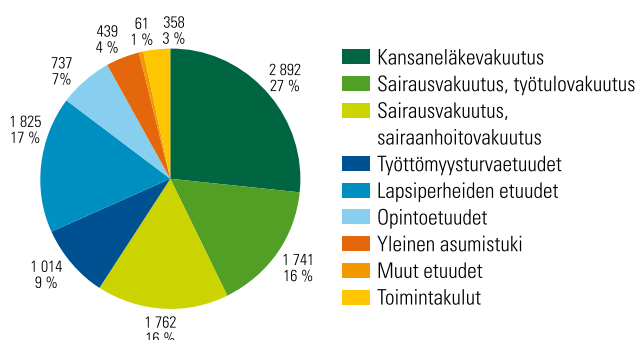
Useisiin etuuskäsittelyn tietojärjestelmiin toteutettiin lainmuutosten aiheuttamia muutoksia. Suurimmat lainmuutokset olivat kansaneläkkeiden tasokorotus, opintotuen vanhempien tulorajojen korotus sekä osasairauspäivärahan ja sairaanhoitokorvausten valtakirjamenettelyjen muuttuminen suorakorvauksiksi. Etuuskäsittelyn tietojärjestelmien yhtenäistämistä jatkettiin. Etuustyön hallintaa ja asiakaspalvelua tukevan tietojärjestelmän (OIWA) toteutus käynnistettiin.

Talous-, materiaali- ja henkilöstöhallinnon tietojärjestelmien kokonaisuudistuksen ensimmäinen vaihe käyttöympäristöineen otettiin käyttöön, ja toisen vaiheen toteutus käynnistettiin. Uusia tilastoja suorakäyttöiseen Kelasto-raportointijärjestelmään valmistui suunnitellulla tavalla.

Sosiaali- ja terveydenhuollon sähköisten asiointipalveluiden kehittämiseen tarvittavia säädöksiä valmisteltiin keväästä alkaen. Laissa sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä ja laissa sähköisestä lääkemääräyksestä Kela sai tehtäväkseen toteuttaa tarvittavat tietotekniikkapalvelut. Suunnittelu-työ aloitettiin lain valmistelun edetessä siten, että palvelut voitaisiin käynnistää vuonna 2008.

Päätietokoneet uudistettiin 1.10.2006. Koneiden tehoa voitiin pienentää, kun osa palveluista, kuten sähköposti, siirrettiin päätietokoneista x86/64-tekniikalla toteutettuihin Windows- ja Linux-palvelimiin. Lisäksi alkuvuonna käyttöön otetun selainpohjaisen sähköisen asiakirjahallintasovelluksen resurssikulutus oli selvästi

Kansaneläkelaitoksen kulut vuonna 2006, milj. euroa

Kulut yhteensä 10 829 milj. euroa

ennakoitua pienempi. Kelan kaikkien päätapahtumien määrä kasvoi vuoden 2006 aikana 1,65 miljardiin.

Alkuvuoden aikana saatettiin päätökseen työasemien ja data-liikenneverkon kokonaisuudistus. Työasemia on käytössä nyt noin 6 800.

Viestintä

Kelan internetsivujen uudistus aloitettiin marraskuussa 2006. Projekti jatkuu vuoteen 2008 asti. Kelan internetsivuilla oli kertomusvuonna 5,9 miljoonaa käyntiä (edellisvuonna 4,9 miljoonaa) ja yli miljoona tunnistetun henkilöasiakkaan sähköistä asiointitapahtumaa. Tapatumien määrä kasvaa ripeästi sitä mukaa kuin uusia palveluja otetaan käyttöön.

Sähköpostitse lähetettiin 18 miljoonaa viestiä ja asiakkaille postitettiin keskitetysti 20,4 miljoonaa kirjettä. Tiedotusvälineille tuotettiin 90 tiedotetta. Lisäksi järjestettiin yhdeksän tiedotustilaisuutta, toimittajatapaamista tai sidosryhmätilaisuutta.

Asiakaslehdet *Kelan sanomat* ja *FPA-bladet* ilmestyivät kumpikin kertomusvuonna neljä kertaa. *Kelan sanomat* jaettiin jokaiseen suomenkieliseen ja kaksikieliseen kotitalouteen (painos keskimäärin 2,3 miljoonaa) ja *FPA-bladet* ruotsinkielisiin ja kaksikielisiin talouksiin (170 000). Henkilöstölehti *Yhteispeli* ilmestyi kertomusvuonna kymmenen kertaa (11 500) ja sosiaali- ja terveysturvan aikakauslehti *Sosiaalivakuutus* kuusi kertaa (17 000).

Suomen- ja ruotsinkieliset Tunne perusturvasi -esitteet (10 kpl) uusittiin samoin kuin englanninkielinen *A Guide to Benefits*. Uusina Kelainfo-esitteinä valmistuivat *Lääkkeiden korvaukset muuttuvat 1.1.2006*, *Yrittäjän päiväraha ja muu Kela-turva*, *Työttömyysturvan sähköinen asiointipalvelu* sekä vuoden 2008 muutoksista kertovat *Osasairauspäiväraha työhönsä palaavalle* ja *Suorakorvaus 1.1.2007*. Esitteitä jaettiin asiakkaille lähes 2,4 miljoonaa. Kela osallistui uuden *Keikkatyöläisen sosiaaliturvaoppaan* tekemiseen ja kustannuksiin sekä jatkoi yhteistyötä *Yrittäjän sosiaaliturva* -verkkosivuston, *Työkommunism ulkomailla* -esitteen, *Kotitalous työnantajana* -esitteen ja *Näkövammaisten palveluoppaan* tekemisessä.

Kela osallistui tammikuussa Valtakunnallisille Lääkäripäiville Helsingissä, toukokuussa Lapsi 2006 -messuille Helsingissä, elokuussa Farmari-maaseutunäyttelyyn Seinäjoella, syyskuussa Ulko-

maille töihin ja asumaan -messuille Helsingissä, loka-marraskuussa Studia 2006 -opintomessuille ja marraskuussa Rekisterit auki! -tapahtumaan Helsingissä.

Tilastointi ja laskelmat

Tilastoarkkitehtuurin kehittämistä jatkettiin laajentamalla selain-pohjaisen Kelasto-järjestelmän tietosisältöä. Hakemusten käsittelyä koskeva kokonaisuus saatiin valmiiksi. Kuntien terveystilanteesta kertovan Terveyspuntarin tiedot toteutettiin Kelastoon dynaamisina raportteina ja interaktiivisina karttoina. Näiden tietojen itsenäinen poiminta tuli kaikille mahdolliseksi, kun raportit julkaistiin myös Kelan internetsivuilla.

Kelan painettuja tilastojulkaisuja ilmestyi 14. Lisäksi tuotettiin neljä yhteisjulkaisua, joista kaksi Eläketurvakeskuksen, yksi Lääkelaitoksen ja yksi Vakuutusvalvontaviraston kanssa. Kaikki painetut tilastojulkaisut ilmestyivät Kela tilastoi -sivuilla internetissä, kun myös *Tilastollinen vuosikirja* julkaistiin ensimmäistä kertaa sähköisenä. Tilastojen laatutyö eteni. Jokaisesta Kelan tuottamasta 24 tilastosta laadittiin laatuseloste, joka julkaistiin internetissä. Samalla Kelan tilastot kokoava *Tilastollinen vuosikirja* liitettiin osaksi Suomen virallista tilastoa.

Ministeriöille laadittiin vuosittain toistuvat Kelan hoitamaa sosiaaliturvaa koskevat vakuutustekniset laskelmat. Sosiaaliturvan kehittämistä ja toimeenpanoa varten tuotettiin ennusteita, laskelmia ja selvityksiä. *Väestöennuste* sekä *Aktuaariraportti Kelan hoitaman sosiaaliturvan pitkän aikavälin kehitysnäkymistä* julkaistiin. Lisäksi tuettiin Kelan sisäistä toimintaa tuottamalla toimiyksiköiden käyttöön ennusteita ja laskelmia. Laskentajärjestelmiä uudistettiin ja niihin tehtiin sairausvakuutuksen rahoitusuudistuksen ja lainsäädännön edellyttämät muutokset.

Tutkimus

Tutkimus kohdentui yhä tarkemmin Kelan etuuksiin ja palveluihin sekä Kelan oman toiminnan tutkimiseen. Kertomusvuonna tutkittiin mm. kuntoutusta, lääkekustannuksia ja työkyvyttömyyttä, vertailtiin Suomen sosiaaliturvajärjestelmää kansainvälisesti, selvitettiin EMUn vaikutuksia sosiaaliturvaan ja arvioitiin kansalaisten suhtautumista Kelaan. Lisäksi käynnistettiin tutkimushankkeita mm. toisen asteen ammatillisen koulutuksen opiskelijoista, perusturvan kehityksestä ja vaihtoehdoista sekä sen kannustinvaikutuksista.

Väestöryhmien elinolojen kehitystä tutkittiin useasta näkökulmasta. Sosiaali- ja terveysturvan järjestelmiä arvioitiin ja niiden muutoksia tarkasteltiin. Taloudellisten simulointimallien käytössä päästiin hyvään vauhtiin, ja Kela sosiaaliturvan toimeenpanijana arvioitiin.

Asiakaspalvelusta ja työoloista Kelassa julkaistiin Kela-barometriin pohjautuva raportti. Myös raportit suomalaisen hoivan monista muodoista, Kelan vaikutuksesta yhteiskuntaan ja työttömien perusturvan ongelmista julkaistiin. Verkkojulkaisemista lisättiin. Tutkimusraportit julkistettiin tiedotus- ja tietoisuuskampanioissa sekä tiedotteina ja internetissä.

Suomen sosiaalipolitiikan tai sosiaaliturvan vääryyksistä järjestettiin tutkimusseminaari ja julkistettiin *Vääryyskirja*. Sen artikkeleissa nostettiin esiin mm. syrjivä sosiaalityö, kotinsa vankeina asuvat vanhukset, kotiäitiyden ongelmat, kiistanalaiset huostaanottopäätökset ja maatalouden rakennemuutoksen unohtetut sosiaaliset seuraukset.

Suomen EU-puheenjohtajakausi näkyi myös Kelassa. Kuusiosaisessa tietoiskusarjassa Suomen eurokansanedustajat kertoivat ajankohtaisista EU:n sosiaali- ja terveysturvan asioista.

Kelan tutkimusta koskeva ulkoinen arviointi valmistui kesäkuussa 2006. Arviointiryhmä piti Kelan tutkimustoimintaa välttämättömänä ja tutkimuksen laatua tyydyttävänä, paikoin erinomaisena.

Tietopalvelu

Tietopalvelu seurasi sekä sähköistä että painettua tietotarjontaa. Se hankki ja välitti eri lähteistä tietoa Kelan toimintayksiköille ja palveli myös ulkopuolisia asiakkaita. Tiedon jakelukanavina olivat yhä enenevässä määrin internet ja Kelan intranet (Kelanetti). Jatkettiin yhteistyötä sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan tietopalvelujen sekä erikoiskirjastojen kanssa.

Kansainvälinen yhteistyö

EU-lainsäädännön ja sosiaaliturvasopimusten täytäntöönpanoon liittyvät tehtävät olivat huomattava osa kansainvälisestä toiminnasta. Täytäntöönpanoon liittyviä yhteyslaitosneuvotteluja käytiin Pohjoismaiden kesken sekä kahdenvälisesti Viron, Ruotsin ja Saksan kanssa. Vuoden aikana osallistuttiin Pohjoismaiden ministerineuvoston alaisen sosiaalivakuutusryhmän työhön, jossa pyrittiin löytämään ratkaisuja Pohjoismaiden välillä liikkuvien henkilöiden rajaesteiden poistamiseen. Osallistuttiin yhteispohjoismaisen sosiaaliturvaesitteen valmisteluun.

Osallistuttiin muun muassa Kansainvälisen sosiaaliturvajärjestön ISSAn (International Social Security Association), Maailman terveysjärjestön WHO:n ja FISSin (Foundation for International Studies on Social Security) työhön. Lisäksi tehtiin yhteistyötä sekä EU-maiden että muiden maiden sosiaaliturvalaitosten kanssa.

Suomen EU-puheenjohtajakaudella Kela oli mukana isännöimässä ja järjestämässä kansainvälisiä tutkimuskokouksia.

Kuntoutusyhtiö Petrea

Kelan kuntoutusyhtiö Petrea tuottaa kuntoutuspalveluja niin Kelan kuin muidenkin tilaajien tarpeisiin. Kertomusvuoden tulos oli 50 000 euroa (edellisenä vuonna 320 000 euroa). Petrean liikevaihto oli 8 milj. euroa (8,5 milj. euroa). Asiakasvuorokausia kertyi 47 405, mikä oli 1,5 % enemmän kuin edellisvuonna. Vuoden 2007 alusta lähtien kuntoutusyhtiön toiminta siirrettiin Petrea Säätiölle.

Tilinpäätös

Hallituksen toimintakertomus vuodelta 2006

Hallinto

Kelan hallitus on laatinut hyvään hallintotapaan ja avoimuuden periaatteisiin liittyvän kuvauksen Kelan hallinnointi-, johtamis- ja valvontajärjestelmistä (Corporate Governance). Kuvaus on julkaistu Kelan internet- ja intranetsivuilla. Siinä on kokonaiskuvaus Kelan hallinnon perusteista, niihin liittyvästä lainsäädännöstä sekä valtuutettujen ja hallituksen asiaan liittyvistä päätöksistä ja toiminnan järjestämisestä.

Strategiaperusta

Toiminta-ajatuksensa mukaan Kela turvaa väestön toimeentuloa, edistää terveyttä ja tukee itsenäistä selviytymistä. Toiminta perustuu seuraaviin arvoihin: ihmistä arvostava, osaava, yhteistyökykyinen ja uudistuva. Strategisen tahtotilan mukaan asiakkaat saavat Kelasta julkisen sektorin parasta palvelua koko maassa. Kela osallistuu myös aktiivisesti hyvinvointiyhteiskunnan toimeenpanon kehittämiseen. Onnistuminen perustuu henkilöstön osaamiseen ja ammattitaitoon, palveluverkon kattavuuteen, palvelukanavien selkeyteen, korkeaan laatuun sekä taloudelliseen toimintaan ja tietotekniikan tehokkuuteen.

Strategia-asiakirjoissa Kelan toimintaa tarkastellaan neljästä näkökulmasta: asiakas ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus, talous, prosessit sekä henkilöstön ja työyhteisön uudistuminen.

Päämääränä on toimia palveluhenkisesti, tarjota monipuoliset palvelukanavat, olla aktiivinen sosiaaliturvan tutkimustoiminnassa ja toimeenpanon kehittämisessä sekä Kelan toimialaa koskevan lainsäädännön kehittämisessä. Kelan maksukyky varmistetaan. Päämääränä on tuottaa palvelut asiakkaille tehokkaasti ja laadukkaasti.

Asiakkailta kerätään vuosittain barometrikyselyllä tietoa siitä, kuinka päämäärät toteutuvat ja miten asiakaspalvelu toimii. Lisäksi asiakaspalautejärjestelmän avulla saadaan säännöllisesti palautetta palvelutoiminnasta. Vuosittaisen barometrikyselyn perusteella voidaan myös arvioida, kuinka hyvin henkilöstö kokee arvojen ja työyhteisöjen toimivuuden toteutuvan.

Hallituksen toiminta vuonna 2006

Hallitus kokoontui kertomusvuoden aikana kymmenen kertaa. Lisäksi pidettiin vuosittainen hallituksen strategiaseminaari, jossa käytiin läpi ja kehitettiin Kelan strategisia tavoitteita ja painopiste-alueita. Hallitus piti myös syventävän iltakoulun, jossa käsiteltiin mm. Corporate Governanceen (hyvän hallinnon periaatteisiin) liittyviä asioita.

Hallitus kävi Etelä-Suomen vakuutusalueella Luoteis-Uudenmaan vakuutuspiirissä ja tutustui mm. Lohjan toimistoon.

Vuoden 2006 keskeisiä päätöksiä

Hallitus hyväksyi Kelan toiminta- ja taloussuunnitelman sekä hankesalkun vuosiksi 2007–2010 ja Kelan tuloskortin vuodeksi 2007 sekä

teki tulossopimukset pääjohtajan ja johtajien kanssa vuodeksi 2007. Toiminta- ja taloussuunnitelma sisältää Kelan toiminta-ajatuksen, vision, arvot ja strategiaperustan sekä tuloskortin. Vuosien 2007–2010 hankesalkussa keskeisiä ovat mm. asiakaspalvelun kehittämissuunnitelman laatiminen, etuusohjeudistuksen toteuttaminen sekä sähköisen asioinnin kehittäminen. Hallitus kehitti osaltaan Kelan prosessijohdantamista.

Hallitus asetti Kansaneläkelaitoksen tutkimusasiain neuvottelukunnan ajalle 1.1.2006–31.7.2007. Neuvottelukunta tukee Kelan tutkimustoimintaa ja sen kehittämistä, ja siinä ovat laajasti edustettuina tutkimustoiminnan sidosryhmät. Hallitus sai myös selvityksen tutkimustoiminnan ulkoisesta auditoinnista. Lisäksi se asetti Kansaneläkelaitoksen työterveyshuolto-neuvottelukunnan 1.4.2007 alkavalle kolmivuotiskaudelle.

Hallitus käsiteli vuoden aikana useaan kertaan Kelan kuntoutus-yhtiö Petrean muuttamista Petrea-nimiseksi säätiöksi. Yhdessä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa valmisteltu lakiesitys annettiin eduskunnalle 18.8.2006. Eduskunta hyväksyi lain Kelan sisäisen kuntoutus-yhtiön Petrean muuttamisesta säätiöksi. Laki tuli voimaan 1.1.2007. Hallitus nimesi säätiön valtuuskunnan jäsenet 14.11.2006.

Hallitus päätti, että Kela ottaa hoitaakseen sille tarjotun valtakunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon sähköisen arkiston ja reseptitietokannan, ja seurasi aktiivisesti hankkeen etenemistä. Se antoi toimialajohdolle valtuudet käydä neuvotteluja Kelan osalta sekä ottaa valmisteltavakseen sähköisen reseptitietokannan ylläpidon ja levittämisen osana valtakunnallista arkistotoimintaa. Asiaa koskeva laki hyväksyttiin eduskunnassa 12.12.2006.

Hallitus nimitti Etelä-Suomen vakuutusalueen aluejohtajaksi valtiotieteiden maisteri, henkilöstöjohtaja Sirkka Hongellin 1.6.2006 lukien, terveys- ja toimeentuloturvaosaston kuntoutuspäälliköksi asiantuntijalääkäri, lääketieteen tohtori Tiina Huuskon 1.9.2006 lukien sekä Kelan ylilääkäriksi ma. ylilääkäriin, tutkimusprofessori Jorma Jarvisalon 1.1.2007 lukien.

Hallitus teki kuusi vakuutuspiirien yhdistämistä koskevaa päätöstä. Vuoden 2007 alussa vakuutuspiirejä on yhteensä 55.

Hallitus on tehnyt valtuutetuille esityksen Kelan tilinpäätösperusteiden muuttamiseksi siten, että laitoksen omaisuus arvostetaan tilinpäätöksessä käypiin arvoihin ja että eläkevastuurahastossa määrättyjä kirjanpitoarvoja käytetään myös omaisuuden katearvoina. Hallitus myös tarkensi kahdesti hallinnollisista asioista antamaansa toimivaltapäätöstä.

Kokouksissaan hallitus sai pääjohtajan kuukausi-, neljännesvuosi- ja puolivuosisuoritusraportit ja kävi niistä palautekeskustelut. Eri-tyisesti huomiota kiinnitettiin etuuspäätösten nopeuden ja laadun sekä henkilöstötarpeen seurantarjestelmien kehittämiseen.

Lentoemäntä ja insinööri, puuseppä ja auton asentaja? Unelmat voivat muuttua, mutta hyvä tulevaisuus kasvaa turvallisesta lapsuudesta. Lapsilisät ovat suurin Kelan lapsiperheille maksama etuusmuoto. Niiden kokonaismäärä vuonna 2006 oli yli 1,4 mrd euroa.

Rahoitus

Kelan kokonaiskulut olivat 10 829 milj. euroa vuonna 2006. Siitä etuuskuluja oli 10 471 milj. euroa ja toimintakuluja 358 milj. euroa. Kokonaiskulut lisääntyivät edellisvuodesta 107 milj. euroa eli yhden prosentin.

Tuotot ja valtion takuusuoritus kansaneläkerahastoon olivat yhteensä 10 968 milj. euroa. Ne lisääntyivät edellisvuodesta 198 milj. euroa eli 1,8 %.

Tuotoista vakuutettujen sairausvakuutusmaksuja oli 1 458 milj. euroa ja työnantajien kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksuja 2 370 milj. euroa. Palkansaajien työttömyysvakuutusmaksua tilitettiin Kelalle 56 milj. euroa. Yhteensä vakuutusmaksujen osuus kokonaistuotoista oli 35 %. Valtion osuudet muodostivat tuotoista yhteensä 59 % ja kuntien suoritukset 5 %. Arvonlisävero ei Kelalle enää tilitetty.

Sijoitustoiminta

Kelan hallitus vahvistaa vuosittain sijoitussuunnitelman. Sijoitustoiminnan tavoitteita ovat varmuus, tuotto ja rahaksi muutettavuus sekä sijoitusten asianmukainen monipuolisuus ja hajauttaminen. Sijoitustoiminnassa otetaan huomioon myös kansaneläkerahaston, sairausvakuutusrahaston ja eläkevastuurahaston luonne ja tarkoitus sekä tästä sijoitustoiminnalle aiheutuvat vaatimukset.

Kansaneläkerahaston ja sairausvakuutusrahaston sijoitustoiminnan painopiste on rahoitusomaisuuden sijoittamisessa. Eläkevastuurahaston varat ovat henkilöstön Kelan palvelukseen perustuvan eläkevastuun katteena. Eläkevastuurahaston varoja sijoitettaessa painotetaan portfoliosijoittamisen periaatteita. Rahaston vuoteen 2010 saakka jatkuvan kartuttamisvaiheen aikana omaisuuden hajautuksella pyritään ensisijaisesti kasvattamaan rahaston tuottoa ja toissijaisesti varautumaan rahaston myöhemmissä kehitysvai-

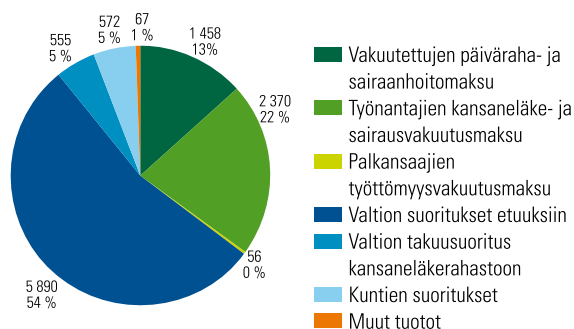
heissa vaadittavaan sijoitusten hyvään rahaksi muutettavuuteen. Sijoitusten kansainväliselle hajauttamiselle on asetettu tavoitteet ja aikataulu.

Kansainvälisillä osakemarkkinoilla nähtiin neljäs perättäinen hyvä tuottovuosi. Keskeisiä tekijöitä tämän kehityksen taustalla olivat edelleen jatkunut globaali talouskasvu, osakkeiden pääosin maltillinen arvostus ja yritysten hyvä tuloskunto. Eri markkina-alueiden tuotoissa oli edellisestä vuodesta poiketen merkittäviä eroja, eivätkä hyvätkään tuotot yltäneet vuoden 2005 korkealle tasolle. Parhaan tuoton sijoittaja sai Venäjältä sekä kehittyvästä Euroopasta. Myös muut kehittyvät markkinat sekä Suomen osakemarkkinat tuottivat hyvin, ja Länsi-Euroopassakin saavutettiin hyvä taso. Sen sijaan Pohjois-Amerikan markkinoiden tuotto eurosijoittajalle jäi heikentyneen dollarin johdosta häidin tuskin tyydyttäväksi, huonimmin tuottivat Japanin osakemarkkinat.

Kansaneläkerahaston osakkeita myytiin vuoden 2006 aikana 55 milj. euron arvosta. Myynneistä huolimatta osakkeiden vuoden lopun markkina-arvo oli 104 milj. euroa suurempi kuin vuoden 2005 lopussa. Tämä vastasi 28 %:n arvonnousua. Eläkevastuurahastossa jatkettiin sijoitusten hajauttamista ja riskien pienentämistä. Rahaston sijoitusten markkina-arvo nousi vuoden aikana runsaat 36 %.

Kelan osinkotuotot olivat 41 milj. euroa. Edellisen vuoden osinkotuotot olivat 74 milj. euroa, mutta niihin sisältyi Fortum Oyj:n Neste Oil Oyj:n osakkeina maksama, lähes 40 milj. euron määräinen osinko. Rahoitusomaisuuden kuukausittainen keskiarvo oli 588 milj. euroa (edellisvuonna 541 milj. euroa). Rahoitusomaisuuden keskikorko oli 2,97 % (edellisvuonna 2,14 %), ja korkotuottoja kertyi yhteensä 17 milj. euroa (edellisvuonna 13 milj. euroa).

Kansaneläkelaitoksen tuotot vuonna 2006, milj. euroa

Tuotot ja takuusuuritus yhteensä 10 968 milj. euroa

Eläkevakuutuksen rahoitus

Eläkevakuutuksen kulut olivat 3 035 milj. euroa. Ne lisääntyivät vajaan prosentin edellisvuodesta. Eläkevakuutuksen tuotot olivat 2 512 milj. euroa. Tuotoista 1 097 milj. euroa kertyi työnantajien kansaneläkemaksuista, joilla rahoitettiin 36 % eläkevakuutuksen kuluista.

Valtio maksoi suorituksia etuuksiin 1 367 milj. euroa. Valtion rahoitusosuutta kansaneläkkeistä nostettiin edellisvuoden 29 %:sta 40 %:iin. Kokonaan valtio rahoitti lapsen hoitotuet, vammaistuet, perhe-eläkkeet, rintamasotilasetuudet sekä eläkkeensaajien asumistuet. Vuositason maksuvalmiuden turvaaminen edellyttää kansaneläkerahastolta määrättyä rahoitusomaisuuteen perustuvaa vähimmäistasoa. Vuonna 2006 tarvittiin valtion takuusuuritusta 555 milj. euroa rahoitusomaisuuden vähimmäistason saavuttamiseksi.

Sairausvakuutuksen rahoitus

Sairausvakuutuksen kokonaiskulut olivat 3 718 milj. euroa, ja ne lisääntyivät edellisvuodesta 5,2 %. Sairausvakuutuksen rahoitus uudistettiin 1.1.2006 lukien. Sairausvakuutuksen rahoituksen tasa-painottamiseksi ja vakuutusperiaatteen vahvistamiseksi sairausvakuutus jaettiin rahoituksen kannalta työtulovakuutukseen ja sairaanhoitovakuutukseen.

Työtulovakuutus sisältää sairauspäivärahat, vanhempainpäivärahat ja kuntoutusrahat sekä työterveyshuollon lukuun ottamatta Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiölle maksettavia korvauksia. Työtulovakuutuksen etuuksia maksettiin yhteensä 1 741 milj. euroa, ja ne kasvoivat edellisvuoden vastaavista kuluista 7,6 %.

Työtulovakuutuksen kuluista työnantajat rahoittavat 73 % ja palkansaajat sekä yrittäjät 27 % lukuun ottamatta vähimmäismääräisiä päivärahoja, jotka valtio rahoittaa. Vuonna 2006 työnantajan sairausvakuutusmaksua kertyi 1 273 milj. euroa ja palkansaajille ja yrittäjille uutena maksuna tullutta päivärahamaksua 480 milj. euroa.

Sairanhoitovakuutus sisältää sairaanhoitokorvaukset, mm. lääkekorvaukset ja lääkärinpalkkiokorvaukset. Kuntoutuskulut kuntoutusrahoja lukuun ottamatta sisältyvät sairaanhoitovakuutukseen. Sairanhoitovakuutuksen etuuksia maksettiin yhteensä 1 762 milj. euroa, ja niiden kasvu edellisvuodesta oli 2,7 %.

Sairanhoitovakuutuksen rahoitus jakaantuu puoliksi vakuutettujen ja valtion kesken. Sairanhoitovakuutuksen rahoittamiseksi palkansaajilta, yrittäjiltä ja etuudensaajilta perittävää sairaanhoitomaksua kertyi 978 milj. euroa. Valtion suoritus sairaanhoitovakuutukseen oli 981 milj. euroa. Valtio rahoittaa lisäksi EU-korvaukset siltä osin kuin ulkomailta saadut kulujen korvaukset eivät kata niitä.

Rahoitusuudistus toteutui suunnitellusti, ja ensimmäisen vuoden kehitys oli suotuisaa. Vakuutusmaksuja kertyi palkkasumman nopean kasvun ansiosta hieman ennakoitua enemmän. Sairanhoitovakuutuksen kulut, joista suurin osa on lääkekorvauksia, kasvoivat maltillisesti. Sairausvakuutuksen rahoitustilanne vahvistui. Vuoden 2006 kehitys oli osaltaan vaikuttamassa vuoden 2007 vakuutusmaksujen alentamisiin.

Muun sosiaaliturvan rahoitus

Vuonna 2006 muun sosiaaliturvan etuuksia maksettiin yhteensä

4 077 milj. euroa. Ne vähenivät 2,6 % edellisvuodesta. Muun sosiaaliturvan etuuskista valtio rahoitti kaikkiaan 3 449 milj. euroa. Palkansaajien työttömyysvakuutusmaksua tilitettiin työttömyysturvan rahoitukseen 56 milj. euroa. Kuntien rahoitettavaksi tuli vuoden 2006 alusta lukien puolet yli 500 päivää työttömänä olleiden passiivian työmarkkinatuista. Kunnat suorittivat Kelalle työmarkkinatuken 178 milj. euroa ja lastenhoidontuken 394 milj. euroa.

Toimintakulut

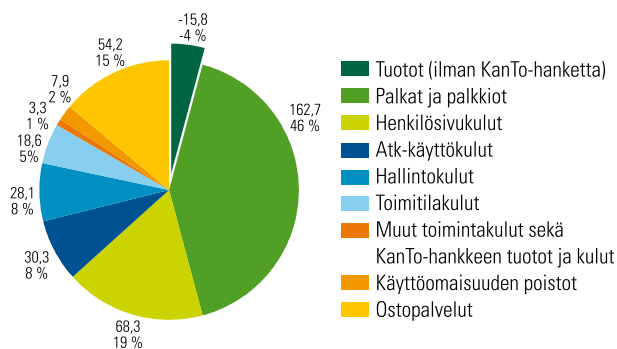
Toimintakulujen yhteismäärä oli 357,6 milj. euroa vuonna 2006, mikä on 3,3 % kokonaiskuluista. Toimintakulut kasvoivat edellisvuodesta 8,2 %. Kannatusmaksujen muutos selittää kulujen huomattavaa lisäystä. Vuonna 2006 kannatusmaksut eläkevastuurahastoon olivat 43,1 milj. euroa ja vuonna 2005 vain 20,6 milj. euroa, koska osinkotuotot olivat tuolloin poikkeuksellisen suuret.

Palkka- ja palkkiokulut olivat 162,7 milj. euroa, ja ne kasvoivat edellisvuodesta 0,8 %. Henkilösivukulut ilman kannatusmaksuja olivat 25,2 milj. euroa.

Muut toimintakulut olivat yhteensä 72,4 milj. euroa. Ne lisääntyivät edellisvuodesta 7,3 %. Muista toimintakuluista atk-käyttökuluja oli 30,3 milj. euroa, käyttöomaisuuden poistoja 7,9 milj. euroa ja toimintakuluja vähentäviä tuottoja 15,8 milj. euroa.

Ostopalveluista, joista suurin erä on verohallinnolle maksettavat verotuskustannukset, maksettiin yhteensä 54,2 milj. euroa.

Toimintakulujen jakautuminen vuonna 2006, milj. euroa

Toimintakulut yhteensä 357,6 milj. euroa

Eläkevastuurahasto

Kelan toimihenkilöiden vakuustekninen täysi eläkevastuu oli vuoden lopussa 1 450 milj. euroa, josta jo alkaneiden eläkkeiden osuus oli 618 milj. euroa. Täysi eläkevastuu lisääntyi kertomusvuonna 72 milj. euroa, mikä johtui palkkojen, eläkkeiden ja eläkekertymän kasvusta.

Kannatusmaksuilla katettu eläkevastuu on täydestä vastuusta 41 %. Työntekijöiden eläkemaksulla katetun vastuun määrä oli 27 milj. euroa. Katettavan eläkevastuun määrä vuoden 2006 lopussa oli yhteensä 622 milj. euroa. Tämän lisäksi eläkevastuurahastossa oli

varoja 542 milj. euroa, jotka olivat lähinnä arvonkorotuksia.

Eläkevastuurahastoon suoritettiin työnantajan kannatusmaksuna 43,1 milj. euroa. Lisäksi rahastoon suoritettiin työntekijän eläkemaksua 8,0 milj. euroa, josta 2,8 milj. euroa käytettiin eläkevastuun katteen lisäykseksi.

Ns. Vilma-menettelyn perusteella yksityiset eläkevakuutusyhtiöt, Kuntien eläkevakuutus, Valtiokonttori ja Kirkon keskusrahasto maksoivat Kelassa karttuneita eläkkeitä 0,62 milj. euroa ja Kela maksoi niiden eläkkeitä 0,58 milj. euroa. Toimisuhte-eläkkeitä Kela maksoi 52,3 milj. euroa, jossa oli kasvua edellisvuodesta 6,2 %.

Työnantajan kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksuperusteet % maksettujen palkkojen määrästä

Kansaneläkemaksu	2005	2006	2007
Yksityinen sektori ¹			
I maksuluokka	1,366	0,898	0,901
II maksuluokka	3,566	3,098	3,101
III maksuluokka	4,466	3,998	4,001
Julkisen sektori			
Valtio ja Ahvenanmaa	3,966	1,948	1,951
Kunnat ja kirkko	2,416	1,948	1,951

Sairausvakuutusmaksu

Yksityinen sektori	1,60	2,06	2,05
Julkisen sektori			
Valtio ja Ahvenanmaa	2,85	2,06	2,05
Kunnat ja kirkko	1,60	2,06	2,05

¹ Maksuluokka määräytyy yrityksen tekemien poistojen määrän sekä poistojen ja palkkojen suhteen perusteella.

Vakuutetun sairausvakuutusmaksuperusteet

	2005	2006	2007
Sairausvakuutusmaksu ¹	1,50		
Palkansaajat ja MYEL-vakuutetut yrittäjät			
sairaanhoitomaksu ¹		1,33	1,28
päivärahamaksu ²		0,77	0,75
YEL-vakuutetut yrittäjät			
sairaanhoitomaksu ¹		1,33	1,28
päivärahamaksu ²		1,02	0,91
Eläkkeen- ja etuudensaajat			
sairaanhoitomaksu ¹		1,50	1,45

¹ Prosenttia kunnallisverotuksessa verotettavasta ansiotulosta, yrittäjillä prosenttia nettotyötulosta.

² Prosenttia veronalaisesta palkkatulosta ja yrittäjien työtulosta.

Tulevaisuudennäkymät

Asiakas ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Tavoitteena on, että Kelan hoitamaan sosiaaliturvaan luotetaan, se on selkeää ja sen taso on kohtuullinen. Pyrimme myös siihen, että Kelan asiakkaat saavat julkisen sektorin parasta palvelua koko maassa. Kela osallistuu asiantuntijana aktiivisesti sosiaaliturvan kehittämiseen ja luo siten edellytyksiä työllistymiseen.

Kelan palvelut segmentoidaan asiakkaiden elämäntilanteen mukaan. Palvelukanavia ovat verkko-, puhelin-, toimisto- ja yhteispalvelut, postiasiointi sekä suorakorvaus. Palvelu- ja ratkaisutoiminnassa toteutetaan asteittain erikoistumista, nopeutetaan verkkopalvelujen kehittämistä ja tehostetaan prosesseja. Toimistoverkkoajattelusta siirrytään palveluverkkoajatteluun.

Hyvän palvelun periaatteina ovat asiakaslähtöisyys, asiantuntemus ja yhteistyö. Asiakkaita ohjataan oikean palvelukanavan käyttöön helposti ja läheltä -periaatteella. Asiakkaan kokonaistilanne otetaan palvelussa huomioon. Etuuksien hakemusmenettelyä yksinkertaistetaan ja helpotetaan, ja suullinen tieto rinnastetaan mahdollisimman laajasti kirjalliseen tietoon. Etuuksien ratkaisutoimintaa automatisoidaan ja suorakorvausmenettelyn kehittämistä jatketaan.

Eriyisryhmien, kuten maahanmuuttajien ja vammaisten, palveleminen otetaan palveluverkkoa kehitettäessä erityisesti huomioon. Toimistoverkon muutos korvataan sekä muilla palvelukanavilla ja asiointitavoilla että yhteispalveluilla. Toimistojen aukioloaikoja joustavoitetaan asiakkaiden tarpeiden mukaan. Asiakkaat nähdään Kelan, ei tietyn toimiston asiakkaina. Toimistoverkon rakennetta ja tarjontaa arvioidaan asiakkaiden tarpeista lähtien. Kela on aloitteellinen myös yhteispalvelun käynnistämässä ja yhteistyökohteiden määrittelyssä. Etuuksien ratkaisutyö yhteispalvelussa säilytetään kuitenkin Kelalla.

Palvelukanavia ja palvelujen sisältöä kehitetään edelleen ja sähköisten palvelujen käyttöönottoa nopeutetaan. Yhteyskeskusten puhelinpalvelu laajennetaan kattamaan koko maa.

Asiakkaiden ohjausta oikeisiin palvelukanaviin tehostetaan viestinnän keinoin ja palveluja markkinoidaan aktiivisesti. Sidosryhmäyhteistyötä tiivistetään ja samalla lisätään vuoropuhelua ja yhteistyötä muiden asiakaspalvelutoimijoiden kanssa.

Palveluasenne pyritään juurruttamaan läpi organisaation ja yhtenäiset toimintatavat ja menetelmät otetaan käyttöön. Johtamisjärjestelmän tulee tukea uudistuksia. Prosessilähtöistä organisointia edistetään.

Etuuksia kehitettäessä Kela tuo myös esiin uudistusten vaikutukset ja kustannukset etuuksiin ja niiden toimeenpanoon. Kelalle tulevat uudet tehtävät, kuten elatustuen toimeenpano sekä kansallisen sähköisen arkiston ylläpitäjänä toimiminen, vaikuttavat Kelan palveluihin ja yhteistyöhön.

Henkilöstön ja työyhteisön uudistuminen

Henkilöstöpolitiikassa lähtökohdaksi otetaan palvelu-, ratkaisu- ja välineosaaminen sekä erityisasiantuntemus. Henkilöstön määrän ja mitoituksen on oltava oikea, ja työn laadulle asetetaan mittareita. Työkyvystä ja hyvinvoinnista huolehditaan. Työn sisältöä ja työyhteisön toimivuutta kehitetään. Perehdyttämiseen sekä koulutus- ja etenemismahdollisuuksiin, rekrytointiin ja palkitsemisjärjestelmiin panostetaan.

Prosessit

Asiat hoidetaan vaivattomasti eri palvelukanavia käyttäen, asiakaslähtöisesti, nopeasti, yhdenmukaisesti ja oikein. Päätösten ja asiakaskirjeiden ymmärrettävyyteen ja selkeyteen kiinnitetään jatkuvasti huomiota. Toimiva työnjako, yhtenäiset työmenetelmät ja järjestelmät ovat toiminnan perusta. Prosessien suorituskykyä arvioidaan ja parannetaan asiakastyytyväisyyden, työyhteisön toimivuuden, taloudellisuuden ja tuottavuuden sekä ratkaisujen laadun ja läpimenoaikojen tunnuslukujen perusteella. Prosessien sujuvuus ja tavoitteiden saavuttaminen varmistetaan ennakoimalla riskit.

Talous

Vuonna 2007 Kelan tuottojen ja kulujen arvioidaan lisääntyvän 11,2 mrd. euroon. Kuluista eläkevakuutusetuuksia on 2,9 mrd. euroa, sairausvakuutusetuuksia 3,8 mrd. euroa ja muun sosiaaliturvan etuuksia 4,1 mrd. euroa.

Sosiaali- ja terveystieteissä selvitetään virkatyönä, voitaisiinko Kelan kansaneläkerahastoon maksettavasta valtion takuusuorituksesta luopua. Selvityksessä tehdään peruskartoitus Kelan sairausvakuutus- ja kansaneläkerahaston maksuvalmiudesta, toimintakulujen kohdentamisesta ja rahoituksesta sekä sijoitusomaisuuden käytöstä. Selvityksen on määrä valmistua 31.3.2007 mennessä.

Vuoden 2008 alusta Kelan rahoitus muuttuu siten, että eläkkeensaajien hoitotuki siirretään suoraan valtion rahoitettavaksi. Samalla kuntien kalleusryhmyksestä luovutaan.

Kansaneläkelaitoksen tuloslaskelma vuosilta 2006 ja 2005, 1000 €

TUOTOT	2006	2005
Kansaneläkevakuutus	-1 097 222	-1 381 394
Vakuutettujen maksut	0	0
Työnantajien maksut	-1 097 222	-1 381 394
Työtulovakuutus	-1 837 099	-1 066 416
Vakuutusmaksut	-1 752 858	-1 021 929
Valtion osuudet etuuksista	-84 254	-44 617
Takautumissuoritukset	12	129
Sairaanhoidovakuutus	-1 972 108	-1 028 640
Vakuutusmaksut	-977 943	-1 011 743
Takautumissuoritukset	-526	-952
Valtion osuus	-980 930	0
Saadut EU-korvaukset	-12 709	-15 946
Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu	-56 000	-49 000
Työttömyysvakuutusrahaston suoritukset	-80	-15
Valtion osuudet etuuksista	-4 815 806	-4 872 970
Kuntien suoritukset etuuksiin	-571 849	-396 291
Takautumissuoritukset	-13	-3
Erityistuotot	0	-1 000 000
Sijoitusten tuotot ja kulut	-47 218	-16 676
Rahoitustuotot ja kulut	-17 682	-11 802
Muut tuotot ja kulut	2 616	-128
	-10 412 462	-9 823 335
KULUT		
Eläke- ja vammaisetuudet	2 886 924	2 868 958
Työtulovakuutus	1 741 104	1 618 812
Sairaanhoidovakuutus	1 761 998	1 715 814
Työttömyysturvaetuuudet	1 014 147	1 135 415
Lapsiperheiden etuudet	1 825 211	1 832 475
Opintoetuuudet	736 910	728 183
Asumistuki	439 427	436 945
Muut etuudet	65 884	54 788
Etuudet yhteensä	10 471 604	10 391 391
EtuusKate	59 141	568 055
Toimintakulut		
Henkilöstökulut	231 034	212 363
Palkat ja palkkiot	162 748	161 445
Henkilösivukulut	68 286	50 917
Muut toimintakulut	71 942	67 406
Ostopalvelut	54 219	50 655
	357 195	330 423
Valtion osuus kokonaismenoista	-555 201	-946 118
Kuntoutusvarauksen muutos	3 224	14 220
Ylijäämä	135 641	33 419
ELÄKEVASTUURAHASTO		
TUOTOT		
Kannatusmaksut	-43 056	-20 642
Omaisuuksien tuotot	-95 292	-107 876
Työntekijöiden eläkemaksut	-8 012	-8 470
Vilma-laitosten hyvitykset	-580	-318
	-146 940	-137 306
KULUT		
Toimisuhte-eläkkeet	52 331	49 266
Vilma-laitosten maksamat eläkkeet	618	353
Muut kulut	24	31
Eläkevastuurahaston katteen lisäys	32 475	87 656
	85 449	137 306
Ylijäämä/alijäämä	61 491	0

Tase 31. päivänä joulukuuta 2006 ja 2005, 1000 €

VASTAAVAA	2006	2005
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet	14 814	12 791
Atk-ohjelmat	14 814	12 791
Aineelliset hyödykkeet	69 635	66 255
Rakennukset	46 402	46 402
Perusparannukset	8 025	6 807
Koneet ja kalusto	10 551	11 699
Ennakkomaksut	4 657	1 347
Sijoitukset	549 874	318 316
Käyttöomaisuussijoitukset	81 286	63 450
Osakkeet ja osuudet	81 286	63 450
Muut sijoitukset	468 588	254 867
Osakkeet	468 588	254 867
	634 323	397 362
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset	130 224	125 665
Rahastojen väliset saamiset	726	1 074
Myyntisaamiset	4 707	3 793
Siirtosaamiset	1 883	821
Muut saamiset	6 635	3 408
Ennakkomaksut	116 273	116 569
Rahoitusarvopaperit	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	581 648	432 119
	711 872	557 784
Yhteensä	1 346 195	955 146
ELÄKEVASTUURAHASTO		
Pysyvät vastaavat		
Sijoitukset		
Lainat	99 609	65 491
Osakkeet ja osuudet	948 177	504 325
Muut sijoitukset	46 200	46 838
Eläkevastuurahaston vajaus	113 593	113 608
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset	1 182	1 581
Rahastojen väliset saamiset	611	855
Siirtosaamiset	571	726
Rahat ja pankkisaamiset	69 930	17 957
	71 113	19 537
Yhteensä	1 278 691	749 799
Vastaavaa yhteensä	2 624 886	1 704 945

VASTATTAVAA	2006	2005
Oma pääoma		
Kansaneläkerahasto	-225 224	-246 450
Rahasto vuoden alussa	-246 450	-240 368
Rahaston muutos	21 226	-6 081
Sairausvakuutusrahasto	-388 745	-232 235
Rahasto vuoden alussa	-232 235	-204 897
Rahaston muutos	-156 510	-27 338
Arvonkorotusrahasto	-487 299	-232 830
Rahasto vuoden alussa	-232 830	-238 631
Rahaston muutos	-254 469	5 800
	-1 101 268	-711 515
Varaukset		
Kuntoutusvaraus		
Varaus vuoden alussa	-29 853	-15 632
Varauksen lisäys	-98 161	-101 633
Varojen käyttö	94 938	87 412
	-33 076	-29 853
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	-59 924	-38 376
Rahastojen väliset velat	-611	-855
Ostovelat	-9 974	-5 052
Siirtovelat	-40 497	-39 186
Muut lyhytaikaiset velat	-100 845	-130 310
	-211 851	-213 778
Yhteensä	-1 346 195	-955 146
ELÄKEVASTUURAHASTO		
Oma pääoma		
Eläkevastuurahasto	-622 013	-589 538
Katettava vastuu vuoden alussa	-589 538	-555 739
Katettavan vastuun lisäys	-32 475	-33 799
Arvonkorotusrahasto	-594 261	-160 244
Rahasto vuoden alussa	-160 244	-130 927
Rahaston lisäys	-434 017	-29 317
Ylijäämä	-61 491	0
	-1 277 765	-749 782
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Rahastojen väliset velat	0	0
Siirtovelat	-903	-2
Velat vilma-laitoksille	-23	-15
	-926	-17
Yhteensä	-1 278 691	-749 799
Vastattavaa yhteensä	-2 624 886	-1 704 945

Tuloslaskelmat ja taseet rahastoittain

Tuloslaskelmat vuosilta 2006 ja 2005, 1000 €

KANSANELÄKEVAKUUTUS	2006	2005
TUOTOT		
Vakuutusmaksut	-1 097 222	-1 381 394
Vakuutettujen maksut	0	0
Työnantajien maksut	-1 097 222	-1 381 394
Valtion osuudet etuuksista	-1 366 898	-1 134 690
Erityistuotot	0	-400 000
Sijoitusten tuotot ja kulut	-47 218	-16 676
Rahoitus tuotot ja kulut	-3 078	-1 483
Muut tuotot ja kulut	2 243	-51
	-2 512 173	-2 934 294
KULUT		
Eläke- ja vammaisetuudet	2 886 924	2 868 958
Muut etuudet	4 728	4 218
	2 891 652	2 873 176
Etuuskate /alijäämä + /yliäämä -	379 478	-61 118
Toimintakulut		
Tuotot yhteensä	-16 251	-18 438
Henkilöstökulut	231 034	212 363
Palkat ja palkkiot	162 748	161 445
Henkilösivukulut	68 286	50 917
Muut toimintakulut	88 551	85 844
Ostopalvelut	54 219	50 655
	357 552	330 423
Valtion osuus Kansaneläkevakuutuksen kokonaismenoista	-555 201	-82 850
Suoritukset Savan ja Kevan välillä	53 929	5 717
Ylijäämä + /alijäämä -	-21 226	6 081

SAIRAUSVAKUUTUS	2006	2005
TUOTOT		
Työtulovakuutus	-1 837 099	-1 066 416
Vakuutusmaksut	-1 752 858	-1 021 929
Valtion osuudet etuuksista	-84 254	-44 617
Takautumissuoritukset	12	129
Sairaanhoidovakuutus	-1 972 108	-1 028 640
Vakuutusmaksut	-977 943	-1 011 743
Takautumissuoritukset	-526	-952
Valtion osuus sairaanhoidovakuutukseen	-980 930	0
Saadut EU-korvaukset	-12 709	-15 946
Erityistuotot	0	-600 000
Rahoitustuotot ja kulut	-14 604	-10 319
Muut tuotot ja kulut	372	-77
	-3 823 438	-2 705 452
KULUT		
Työtulovakuutus	1 741 104	1 618 812
Päivärahasuoritukset	1 543 438	1 439 730
Työterveyshuolto	197 665	179 082
Sairaanhoidovakuutus	1 761 998	1 715 814
Sairaanhoidokorvaukset	1 496 755	1 449 393
Työterveyshuolto	20 842	21 018
Kuntoutuspalvelut	228 776	225 370
Muut etuudet	15 625	20 033
	3 503 101	3 334 626
Etuuskate /alijäämä + /yliäämä -	-320 337	629 173
Toimintakulut		
Henkilöstökulut	138 621	127 418
Muut toimintakulut	43 381	40 443
Ostopalvelut	32 531	30 393
	214 533	198 254
Valtion osuus sairausvakuutuksen kokonaismenoista	0	-863 268
Suoritukset Savan ja Kevan välillä	-53 929	-5 717
Kuntoutusvarauksen muutos	3 224	14 220
Ylijäämä	156 510	27 338

MUU SOSIAALITURVA	2006	2005
TUOTOT		
Valtion suoritus etuuksiin	-3 448 908	-3 738 280
Kuntien suoritukset lastenhoidon tukeen	-394 269	-396 291
Kuntien suoritukset työmarkkinatuen passiiviosaan	-177 580	0
Palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu	-56 000	-49 000
Takautumissuoritukset työnantajilta	-13	-3
Työttömyysvakuutusrahaston suoritukset	-80	-15
	-4 076 851	-4 183 589
KULUT		
Työttömyysturvaetuudet	1 014 147	1 135 415
Lapsiperheiden etuudet	1 825 211	1 832 475
Opintoetuudet	736 910	728 183
Asumistuki	439 427	436 945
Muut etuudet	61 156	50 570
	4 076 851	4 183 589
Ylijäämä/alijäämä	0	0
ELÄKEVASTUURAHASTO		
TUOTOT		
Kannatusmaksut	-43 056	-20 642
Omaisuuuden tuotot	-95 292	-107 876
Työntekijöiden eläkemaksut	-8 012	-8 470
Vilma-laitosten hyvitykset	-580	-318
	-146 940	-137 306
KULUT		
Toimisuhte-eläkkeet	52 331	49 266
Vilma-laitosten maksamat eläkkeet	618	353
Muut kulut	24	31
Eläkevastuurahaston katteen lisäys	32 475	87 656
	85 449	137 306
Ylijäämä/alijäämä	61 491	0

Taseet 31. päivänä joulukuuta 2006 ja 2005, 1000 €

VASTAAVAA	2006	2005
KANSANELÄKEVAKUUTUS		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet	5 926	5 116
ATK-ohjelmat	5 926	5 116
Aineelliset hyödykkeet	39 577	38 225
Rakennukset	30 283	30 283
Perusparannukset	3 210	2 723
Koneet ja kalusto	4 220	4 680
Ennakkomaksut	1 863	539
Sijoitukset		
Käyttöomaisuussijoitukset	32 515	25 380
Osakkeet ja osuudet	32 515	25 380
Muut sijoitukset	468 588	254 867
Osakkeet	468 588	254 867
	546 605	323 588
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset		
Rahastojen väliset saamiset	291	430
Myyntisaamiset	1 883	1 517
Siirtosaamiset	361	130
Muut saamiset	71	27
Ennakkomaksut	1 552	1 585
Rahoitusarvopaperit	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	141 599	133 218
	145 757	136 907
Vastaavaa yhteensä	692 361	460 494
SAIRAUSVAKUUTUS		
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet	8 889	7 674
ATK-ohjelmat	8 889	7 674
Aineelliset hyödykkeet	30 058	28 030
Rakennukset	16 118	16 118
Perusparannukset	4 815	4 084
Koneet ja kalusto	6 330	7 019
Ennakkomaksut	2 794	808
Sijoitukset		
Käyttöomaisuussijoitukset	48 772	38 070
Osakkeet ja osuudet	48 772	38 070
	87 718	73 774
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset		
Rahastojen väliset saamiset	2 314	749
Myyntisaamiset	2 824	2 276
Siirtosaamiset	1 521	692
Muut saamiset	6 564	3 381
Ennakkomaksut	76 162	76 931
Rahoitusarvopaperit	0	0
Rahat ja pankkisaamiset	440 049	298 900
	529 434	382 929
Vastaavaa yhteensä	617 152	456 704
MUU SOSIAALITURVA		
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset		
Rahastojen väliset saamiset	34 741	38 070
Ennakkomaksut	38 559	38 052
Vastaavaa yhteensä	73 301	76 122
ELÄKEVASTUURAHASTO		
Pysyvät vastaavat		
Sijoitukset		
Lainat	99 609	65 491
Osakkeet ja osuudet	948 177	504 325
Muut sijoitukset	46 200	46 838
Eläkevastuurahaston vajuus	113 593	113 608
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset	1 182	1 581
Rahastojen väliset saamiset	611	855
Siirtosaamiset	571	726
Rahat ja pankkisaamiset	69 930	17 957
	71 113	19 537
Vastaavaa yhteensä	1 278 691	749 799

VASTATTAVAA	2006	2005
KANSANELÄKEVAKUUTUS		
Oma pääoma		
Kansaneläkerahasto	-225 224	-246 450
Rahasto vuoden alussa	-246 450	-240 368
Rahaston muutos	21 226	-6 081
Arvonkorotusrahasto	-426 748	-183 693
Rahasto vuoden alussa	-183 693	-189 474
Rahaston muutos	-243 055	5 781
	-651 972	-430 143
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot yhteensä	-100	0
Rahastojen väliset velat	-2 122	-447
Ostovelat	-3 990	-2 021
Siirtovelat	-13 719	-13 755
Muut lyhytaikaiset velat	-20 371	-14 034
Tilitettävä arvonlisävero	-89	-96
	-40 390	-30 352
Vastattavaa yhteensä	-692 361	-460 494
SAIRAUSVAKUUTUS		
Oma pääoma		
Sairausvakuutusrahasto	-388 745	-232 235
Rahasto vuoden alussa	-232 235	-204 897
Rahaston lisäys/vähennys	-156 510	-27 338
Arvonkorotusrahasto	-60 551	-49 137
Rahasto vuoden alussa	-49 137	-49 156
Rahaston lisäys/vähennys	-11 414	19
	-449 296	-281 372
Varaukset		
Kuntoutusvaraus		
Varaus vuoden alussa	-29 853	-15 632
Varauksen lisäys	-98 161	-101 633
Varojen käyttö	94 938	87 412
	-33 076	-29 853
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Sadut ennakot	-18 837	-389
Rahastojen väliset velat	-35 108	-38 583
Ostovelat	-5 984	-3 031
Siirtovelat	-26 778	-25 431
Muut lyhytaikaiset velat	-48 073	-78 045
	-134 780	-145 479
Vastattavaa yhteensä	-617 152	-456 704
MUU SOSIAALITURVA		
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Saadut ennakot	-40 987	-37 987
Muut lyhytaikaiset velat	-32 313	-38 135
Vastattavaa yhteensä	-73 301	-76 122
ELÄKEVASTUURAHASTO		
Oma pääoma		
Eläkevastuurahasto	-622 013	-589 538
Katettava vastuu vuoden alussa	-589 538	-555 739
Katettavan vastuun lisäys	-32 475	-33 799
Arvonkorotusrahasto	-594 261	-160 244
Rahasto vuoden alussa	-160 244	-130 927
Rahaston lisäys	-434 017	-29 317
Ylijäämä	-61 491	0
	-1 277 765	-749 782
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Rahastojen väliset velat	0	0
Siirtovelat	-903	-2
Velat vilma-laitoksille	-23	-15
	-926	-17
Vastattavaa yhteensä	-1 278 691	-749 799

Tuloslaskelman ja taseen liitetiedot

1. Tilinpäätöksen rakenne, perusteet ja arvostusperiaatteet

Tilinpäätöksessä esitetään Kelan tuloslaskelma ja tase yhdistettynä siten, että kansaneläkevakuutuksen, sairausvakuutuksen ja muun sosiaaliturvan luvut on yhdistetty. Eläkevastuurahasto esitetään omakatteisena rahastona. Yhdistetystä taseesta on eliminoitu Kevan, Savan ja muun sosiaaliturvan väliset erät. Yhdistetyn tuloslaskelman ja taseen lisäksi kustakin osasta on oma tuloslaskelmansa ja taseensa.

Tilinpäätöksen perusteet noudattavat valtuutettujen päätöksen mukaisesti pääosin maksuperustetta. Viime vuosina suoriteperusteisuutta on lisätty. Rahastojen väliset tilitykset, ennakkonpidätykset ja sosiaaliturvamaksut, sairauksien ehkäisemis- ja kuntoutusvaraus, arvonlisäverotilitykset, korot, käyttö- ja sijoitusomaisuuden ostot ja myynnit, kurssierot ja vastaavat erät sekä toimintakulut kirjataan suoriteperusteisesti.

Harkinnanvaraisen kuntoutuksen varauksen käyttö kirjataan tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti kuluksi yksilökohtaisen kuntoutuksen osalta ja muilta osin sitoumusperusteella. Myös varauksen muutos merkitään tuloslaskelmaan.

Valtuutettujen päätöksen mukaisesti omaisuuden arvostusperiaatteena käytetään käyviä arvoja tilinpäätöksestä vuodelta 2006 alkaen. Aikaisemmin valtuutettujen päätöksen mukaisesti omaisuuden arvostusperiaatteena käytettiin varovaisia käyviä arvoja, jotka kiinteistöjen ja toimisto-osakkeiden osalta olivat enintään 85 % käyvistä arvosta ja muiden osakkeiden osalta enintään 70 % tilinpäätöshetken arvosta.

Arvonkorotuksia ja arvonalennuksia tehtäessä on arvostusperiaatteena noudatettu valtuutettujen hyväksymiä enimmäisprosentteja vuoteen 2005 sakka. Arvonkorotukset ja niiden peruutukset on kirjattu taseeseen ja arvonalennukset ja niiden oikaisu tuloslaskelmaan. Käyvän arvon määrittelyssä on osakkeissa käytetty tilinpäätöshetken pörssikursseja. Kiinteistöjen ja kiinteistö- ja asunto-osakeyhtiöiden osakkeiden arvot perustuvat kiinteistölinjan arvioihin ja osittain ulkopuolisiin arvioihin.

Vuoden 2003 tilinpäätöksestä lukien käyttöomaisuudesta on tehty suunnitelman mukaiset tasapaistot. Kalustosta aktivoidaan vain mahdolliset asiakaspalvelutiskihankinnat. Koneiden ja ulkoa ostettujen ohjelmistojen osalta aktivoitirajaa on 2000 euroa. Poistoajat ovat seuraavat:

kalustoinvestoinnit	10 vuotta
atk-kone- ja laiteinvestoinnit	4 vuotta
puhelinvaihte- ja koneinvestoinnit	10 vuotta
muut kone- ja laiteinvestoinnit	5 vuotta
atk-ohjelmoinvestoinnit (ostetut)	5 vuotta
toimitilojen peruskorjaukset	5 vuotta
kiinteistöjen peruskorjaukset	20 vuotta

2. Valtion suoritukset etuuksiin, 1 000 euroa

	Keva	Sava	Muu sos.turva	yhhteensä
Valtion suoritukset etuuksiin	1 366 898	1 062 196	3 448 908	5 878 003
Kansaneläkeosuus	826 973			826 973
Perhe-eläkesuoritukset	37 766			37 766
Rintamasotilasasetuussuoritukset	79 872			79 872
Eläkkeensaajien asumistukisuoritukset	314 063			314 063
Lapsen hoitotukisuoritukset	72 851			72 851
Vammaistukisuoritukset	35 374			35 374
Vähimmäispäivärahaosuus		81 878		81 878
Osuus yrittäjien työterveyshuollosta		2 376		2 376
Sairaanhoidovakuutusosuus		977 943		977 943
Työttömyysturva			780 473	780 473
Lapsiperheiden etuudet			1 430 941	1 430 941
Opintoetudet			736 910	736 910
Asumistuki			439 427	439 427
Muut etuudet			61 156	61 156

3. Sijoitusten tuotot ja kulut sekä rahoitustuotot ja kulut, 1 000 euroa

	Keva	Sava	Elva	yhhteensä
Sijoitusten tuotot ja kulut	47 218	0	93 345	140 563
Korot ja osingot	13 192	0	28 970	42 161
Muut sijoitustuotot ja kulut	34 027	0	64 375	98 402
Rahoitustuotot ja kulut	3 078	14 604	1 947	19 628

Kansaneläke- ja sairausvakuutusrahaston sijoitusten tuotot ja kulut, 1 000 euroa

	2006	2005
Osinkotuotot	13 192	14 577
Omaisuuden myyntituotot	34 015	2 086
Vuokratuotot	12	12
Sijoitusten tuotot ja kulut tuloslaskelmassa	47 218	16 676
Arvonkorotusten muutos taseessa	+ 241 061	- 5 131
Sijoitusten tuotot ja kulut yhteensä	+ 288 280	+ 11 544

Eläkevastuurahaston omaisuuden tuotot, 1 000 euroa

	2006	2005
Rahoitusomaisuuden korkotuotot	1 947	1 332
Sijoitusten korkotuotot	993	1 133
Osinkotuotot	27 977	59 619
Vuokratuotot	2 976	3 901
Myyntituotot	58 163	19 282
Muut kulut	0	0
Arvonlennusten muutos tuloslaskelmassa	+ 3 236	+ 22 608
Omaisuuden tuotot tuloslaskelmassa	+ 95 292	+ 107 876
Arvonkorotusten muutos taseessa	+ 450 851	+ 40 747
Omaisuuden tuotot yhteensä	+ 546 143	+ 148 624

4. Etuudet, 1 000 euroa

	Keva	Sava	Muu sos.turva	yhhteensä
Eläke- ja vammaisetuudet	2 886 924			2 886 924
Kansaneläkkeet	2 661 704			2 661 704
Perhe-eläkkeet	37 332			37 332
Rintamasotilasasetuudet	79 745			79 745
Lapsen hoitotuet	72 802			72 802
Vammaistuet	35 342			35 342

Työtulovakuutus

Päivärahasuoritukset	1 543 438	1 543 438
Sairauspäivärahat	696 222	696 222
Vanhempainpäivärahat	668 858	668 858
Kuntoutusrahat	59 870	59 870
Työpaikkakassojen maksamat	75 980	75 980
Lomakustannuskorvaukset työnantajille	32 654	32 654
YEL-vakuutettujen sairauspäivärahat	3 433	3 433
Päivärahasuoritukset Melalle	6 422	6 422
Työterveyshuolto	197 665	197 665
Sairaanhoidovakuutus	1 761 998	1 761 998
Sairaanhoidokorvaukset	1 496 755	1 496 755
Lääkekorvaukset	1 077 165	1 077 165
Lääkärintuokorvaukset	147 957	147 957
Tutkimus- ja hoitokorvaukset	55 901	55 901
Matkakorvaukset	179 983	179 983
Työpaikkakassojen maksamat suoritukset	35 749	35 749
Työterveyshuolto	20 842	20 842
Kuntoutuspalvelut	228 776	228 776
Vajaakuntoisten ammatillinen kuntoutus	31 694	31 694
Vaikeavammaisten lääkinnällinen kuntoutus	102 154	102 154
Harkinnanvarainen kuntoutus	94 929	94 929
Kuntoutuksen takautumissuoritukset	-9	-9
Terveystilan ja työkyvyn lisäselvitykset	1 487	1 487
Suoritukset Melalle	3 054	3 054
EU-korvaukset	11 084	11 084

Työttömyyskorvaukset

Peruspäivärahat	109 431	109 431
Työmarkkinatuki	859 550	859 550
Koulutusetuudet	41 313	41 313
Vuorottelukorvaus	235	235
Työttömien opiskelun tuki	3 618	3 618

Lapsiperheiden etuudet

Lastenhoidon tuki	395 028	395 028
Lapsilisät	1 419 417	1 419 417
Äitiysavustus	10 030	10 030
Adoptiotuki	736	736

Opintoetudet

Asumistuki	736 910	736 910
Muut etuudet	439 427	439 427
61 156	65 884	65 884

Suoritukset Melalle	4 365	4 365
Maatalousyrittäjien työolosuhteselvitykset	811	811
Maatalousyrittäjien tth:n keskusyksikkö	229	229
Rintamaveteraanien matkakorvaukset	962	962
Sotilasavustus	16 573	16 573
Maa- ja metsätalouden erityistuki	18 728	18 728
Eläketuki	23 854	23 854
Muut etuudet	362	362
Etukulut yhteensä	2 891 652	3 503 101
4 076 851	10 471 604	

5. Toimintakulut

KEL 58 §:n ja SVL 59 §:n mukaan hallintokustannusten kokonaismäärä jaetaan eläkevakuutuksen ja sairausvakuutuksen kesken jakosuhteessa 40/60.

6. Henkilöstökulut, 1 000 euroa

	2006	2005	muutos
Palkat ja palkkiot	162 139	160 853	+ 1 286
Lomapalkkavelan muutos	609	592	+ 17
Yhteensä	162 748	161 445	+ 1 303
Kannatusmaksut	43 056	20 642	+ 22 414
Muut henkilösivukulut	25 230	30 275	- 5 045
Henkilöstökulut yhteensä	231 034	212 363	+ 18 762
Palkkoihin liittyvien luontoisetujen verotusarvo	5 004	5 066	- 62
Hallitukselle ja johtajille on maksettu palkkoja ja palkkioita 0,7 milj. euroa.			

Henkilöstön määrä

Kokopäiväisen henkilöstön keskimääräinen luku vuoden 2006 aikana hallintotasoitain

	2006	2005
keskushallinto		
varsinainen keskushallinto		607
muut keskushallinnon toiminnot		
atk-keskus	367	
työkyvyttömyyseläkkeiden ratkaisutoiminta	57	
työterveyshuollon ratkaisutoiminta	14	
Kelan kuntoutusyhtiö	137	
tutkimusosasto	63	1 244
aluehallinto		237
paikallishallinto		3 691
yhteensä		5 172

7. Muut toimintakulut, 1 000 euroa

Muut toimintakulut	2006	2005
Atk-käyttökulut	88 551	85 544
Koneiden ja kaluston käyttökulut	30 302	33 266
Hallintokulut	750	698
Toimitilakulut	28 097	27 346
Sekalaiskulut	18 613	17 364
Käyttöomaisuuden poistot	2 511	2 584
Kanto-hankkeen kulut	7 878	4 587
400		
Tuotot	-16 251	-18 438
Kuntoutuksen palveluyksikön tuotot	-8 044	-8 312
Muut tuotot	-7 804	-10 127
Kanto-hankkeen tuotot	403	

8. Ostopalvelut, 1 000 euroa

	2006	2005
Ostopalvelut	54 219	50 655
Verotuskustannukset	31 414	30 756
Apteekkipalkkiot	16 992	13 974
Työpaikkakassojen toimintakulukorvaukset	2 651	2 954
Muut ostopalvelut	3 162	2 970

9. Valtion osuus kokonaisuudesta

Kansaneläkerahaston takuusuurituslaskelma, 1 000 euroa

Nettorahoitusomaisuus 31.12.2005	120 421	
+ Tuotot yhteensä	+ 2 480 438	
Takuusuorituksessa huomioitavat omaisuuden tuotot	16 318	
- Kulut yhteensä	-3 034 674	
Etuudet	2 891 652	
Takuusuorituksessa huomioitavat toimintakulut	143 022	
Nettorahoitusomaisuus ennen takuusuuritusta 31.12.	-433 814	
4 % vuoden 2006 kuluista	121 387	
Valtion takuusuuritus	555 201	

10. Sairausvakuutusrahaston kassavirtalaskelma, 1 000 euroa

+ Vakuutusmaksut	2 730 800	
+ Takautumissuuritukset	514	
+ Valtion osuudet	1 065 184	
+ Saadut EU-korvaukset (sh-vakuutus)	12 709	
- Etuudet	3 503 101	
+ Ennakkomaksujen lisäys	770	
= Kassajäämä I	306 875	
Velka valtiolle/saatava, muutos (+/-)	-27 932	
Suoritukset Savan ja Kevan välillä	53 929	
+ Omaisuustuotot	14 232	
= Kassajäämä II	347 104	
- Toimintamenot	209 806	
- Käyttöomaisuuden poistot	4 727	
= Kassajäämä III	132 571	
Omaisuuden lisäys (-)/vähennys (+)	-2 530	
Lyhytaik. velkojen/saatavien muutos (+/-)	11 107	
+ Rahat ja pankkisaamiset 1.1.	298 900	
- Rahat ja pankkisaamiset 31.12.	440 049	
	0	

11. Sairausvakuutuksen varaukset, 1 000 euroa

	Varaus	
	31.12.2006	
Kuntoutusvaraus		
Yksilökohtainen kuntoutus		
Varaus 1.1.2006	14 027	
Varauksen lisäys tilivuonna	85 900	
Varauksen käyttö tilivuonna	-85 490	14 437
Kuntoutuksen kehittämishankkeet		
Varaus 1.1.2006	10 524	
Varauksen lisäys tilivuonna	9 217	
Varauksen käyttö tilivuonna	-5 239	14 501
Kuntoutuslaitosten perusrankaus ja käyttöavustukset		
Varaus 1.1.2006	1 863	
Varauksen lisäys tilivuonna	100	
Varauksen käyttö tilivuonna	-1 863	100
Tutkimus- ja kehittämistoiminta		
Varaus 1.1.2006	3 438	
Varauksen lisäys tilivuonna	2 944	
Varauksen käyttö tilivuonna	-2 345	4 038
Varaus yhteensä 31.12.2006	33 076	
Varauksesta sidottu päätöksiin	24 839	
Varauksen muutos yhteensä (lisäys)	3 223	

12. Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset, 1 000 euroa

Tilivuonna hankittu käyttöomaisuus on aikaisempina vuosina tilinpäätöksessä poistettu kansaneläkeasetuksen 19 §:ään perustuen kertapoistona. Poistot ovat sisällyneet kansaneläkerahaston ja sairausvakuutusrahaston muihin toimintakuluihin. Vuoden 2003 tilinpäätöksestä lukien käyttöomaisuudesta tehdään suunnitelman mukaiset poistot. Vuoden 1998 tilinpäätöksestä lukien ei kulumattomasta käyttöomaisuudesta ole tehty enää poistoja.

Kiinteistöt		
Hankintameno 1.1.2006	23 379	
Kertyneet poistot tilikauden alussa	-20 838	
Arvonkorotukset tilikauden alussa	44 217	
Kertyneet arvonalennukset	-356	
Tasearvo 1.1.2006	46 402	
Arvonkorotukset	+ 2 725	
Arvonalennukset	-2 494	
Tasearvo 31.12.2006	46 632	
Eläkevastuurahaston muut sijoitukset		
Kiinteistöt		
Hankintameno 1.1.2006	47 219	
Kertyneet arvonalennukset	-381	
Tasearvo 1.1.2006	46 838	
Arvonkorotukset	4 605	
Arvonalennukset	-5 243	
Tasearvo 31.12.2006	46 200	
Atk-ohjelmat		
Hankintameno 1.1.2006	16 182	
Kertyneet poistot tilikauden alussa	-3 391	
Tasearvo 1.1.2006	12 791	
Lisäykset	+ 5 159	
Tilikauden poistot	-3 135	
Tasearvo 31.12.2006	14 814	

Rakennusten perusrankaus

Hankintameno 1.1.2006	6 807	
Kertyneet poistot tilikauden alussa	-1 116	
Tasearvo 1.1.2006	8 025	
Lisäykset	+ 2 471	
Tilikauden poistot	-1 253	
Tasearvo 31.12.2006	8 025	
Ennakkomaksut 1.1.2006	1 347	
Ennakkomaksujen muutos	+ 3 310	
Ennakkomaksut 31.12.2006	4 657	
Koneet ja kalusto		
Hankintameno 1.1.2006	14 964	
Kertyneet poistot tilikauden alussa	-3 265	
Tasearvo 1.1.2006	11 699	
Lisäykset	+ 2 377	
Vähennykset	-113	
Vähennysten kertyneet poistot	+ 80	
Tilikauden poistot	-3 492	
Tasearvo 31.12.2006	10 551	

Käyttöomaisuusosakkeet (toimisto-osakkeet ja puhelinosaakkeet ja -osuudet)

Hankintameno 1.1.2006	110 212	
Kertyneet poistot tilikauden alussa	-102 795	
Arvonkorotukset tilikauden alussa	+ 57 132	
Kertyneet arvonalennukset	-1 099	
Tasearvo 1.1.2006	63 450	
Vähennykset	-489	
Vähennyksiin kohdistuvat arvonorotukset	-242	
Vähennysten kertyneet poistot	+ 489	
Arvonkorotukset	+ 19 266	
Arvonalennukset	-1 187	
Tasearvo 31.12.2006	81 286	

13. Muut sijoitukset, 1000 euroa

Kansaneläkerahaston osakkeet		
Hankinta-arvo 1.1.2006	123 385	
Arvonkorotukset tilikauden alussa	+ 131 481	
Tasearvo 1.1.2006	254 867	
Vähennykset	-21 724	
Vähennyksiin kohdistuvat arvonorotukset	-5 616	
Arvonkorotukset	+ 241 061	
Tasearvo 31.12.2006	468 588	
Eläkevastuurahaston osakkeet		
Hankinta-arvo 1.1.2006	354 414	
Arvonkorotukset tilikauden alussa	+ 160 244	
Kertyneet arvonalennukset	-10 333	
Tasearvo 1.1.2006	504 325	
Lisäykset	+ 25 000	
Vähennykset	-20 543	
Vähennyksiin kohdistuvat arvonorotukset	-16 834	
Vähennyksiin kohdistuvat arvonalennukset	+ 987	
Arvonkorotukset	+ 446 016	
Arvonalennusten muutos	+ 8 893	
Tasearvo 31.12.2006	947 844	
Eläkevastuurahaston kiinteistörahastot		
Tasearvo 1.1.2006	0	
Lisäykset	+ 357	
Arvonalennukset	-24	
Tasearvo 31.12.2006	333	
Eläkevastuurahaston lainat, jotka ovat joukkovelkakirjalainoja sekä korkorahastoja.		
Tasearvo 1.1.2006	65 491	
Lisäykset	+ 40 164	
Vähennykset	-5 900	
Arvonkorotusten muutos	+ 230	
Arvonalennusten muutos	-298	
Arvonmuutos	-78	
Tasearvo 31.12.2006	99 609	

14. Osakkeet

Alla on lueteltu ne yhtiöt, joissa Kelalla on markkina-arvoltaan yli kahden miljoonan euron omistus 31.12.2006.

Yhtiö	Osakemäärät kpl		
	Ke	Elva	Yht.
Fortum Oyj	7 195 896	7 195 896	
Huhtamäki van Leer Oyj	400 000	400 000	
Metso Oyj	396 316	396 316	
Neste Oyj	2 648 424	2 648 424	
Nokia Oyj Abp	4 288 896	4 288 896	
Nordea Ab (fidr)	3 414 797	3 414 797	
Oriola KD Oyj	1 659 568	1 659 568	
Orion-yhtymä Oyj	1 659 568	1 659 568	
Outokumpu Oyj	7 424 934	8 585 904	16 010 838
Stora-Enso Oyj A	18 468 770	5 356 316	23 825 086
Stora-Enso Oyj R	1 747 213	1 518 752	3 265 965
TeliaSonera Ab	997 327	997 327	
UPM-Kymmene Oyj	1 603 690	1 603 690	
Wärtsilä Oyj A	284 176	284 176	
Wärtsilä Oyj B	652 204	652 204	

Osakkeet ja osuudet

Kelalla on omistusosuus sadassa asunto- tai kiinteistöosakeyhtiössä, joita käytetään toimitiloina. Alla olevissa yhtiöissä omistusosuus on 50 % tai enemmän.

Yhtiö Kotipaikka	omistus- osuus %	oma pääoma euroa	voitto/tappio 31.12.2005/30.6.2006 euroa
Kiint. Oy Härmän Lehtikela Alahärmä	64	366 630	149
Kiint. Oy Heinolan Virtakatu 9 Heinola	100	1 832 702	149
Kiint. Oy Sectagoona Helsinki	100	4 269 073	-69
Kiint. Oy Karpintie 8 Huittinen	60	807 511	-2 722
Kiint. Oy Iisalmen Päiviönk. 14 Iisalmi	100	1 211 393	2 485
Kiint. Oy Kajaaniin Keskuspuisto Kajaani	58	1 458 608	2
Kiint. Oy Kannuksen Torinkulma Kannus	54	721 046	-309
Yhtiö Kotipaikka	omistus- osuus %	oma pääoma euroa	voitto/tappio 31.12.2005 euroa
Kiint. Oy Valtakatu 19 Kouvola	100	1 259 330	-1 830
Kiint. Oy Ristontori Lappeenranta	54	946 682	-19 624
Kiint. Oy Lohjan Kauppatori Lohja	61	2 069 028	13 277
Kiint. Oy Muonion Erkin Kulma Muonio	79	393 463	-67
Kiint. Oy Pieksämäen Torihovi Pieksämäki	67	1 226 250	-241
Kiint. Oy Pielaveden Puustelliint. 20 Pielavesi	100	392 247	-54
Kiint. Oy Vasarantori Raisio	51	912 708	4 219
Kiint. Oy Nortamonkatu 24 Rauma	67	2 820 506	0
Kiint. Oy Ruokolahden Torinkulma Ruokolahti	57	443 097	1 730
Kiint. Oy Hämeentie 18 Salo	100	172 057	1 004
Kiint. Oy Suomenjoen Kelankulma Suonenjoki	100	551 498	-2
Sini-Kulma Oy Tampere	50	5 243 914	-25 565
Kiint. Oy Laivurinkela Tornio	53	298 611	0
Kiint. Oy Uudenkaupungin Itä-tulli Uusikaupunki	64	1 710 927	-1 170
Kiint. Oy Ravatti Fastighets Ab Vaasa	100	1 181 741	-6 007
Kiint. Oy Varkauden Kelankulma Varkaus	66	489 232	-2 004

15. Rahastojen väliset tilityssaamiset ja tilitysvelat

Tilityssaamiset ja tilitysvelat ovat toiminnallisista syistä johtuvia ja ne maksetaan kuukausittain. Yhdistetyssä taseessa on kansaneläkerahaston, sairausvakuutusrahaston ja muun sosiaaliturvan väliset keskinäiset saamiset ja velat eliminoitu. Yhdistetyssä taseessa olevat rahastojen väliset saamiset ja velat johtuvat sairausvakuutusrahaston kuntoutuksen palveluyksikön myyntisaamisista toimitoilta ja kansaneläkerahaston ja sairausvakuutusrahaston saamisista eläkevastuurahastolta.

16. Siirtosaamiset ja muut saamiset

Siirtosaamisina on korkoja 1,8 milj. euroa ja sairausvakuutusrahastossa on muina saamisina saamiset EU-korvauksista 4,9 milj. euroa.

17. Ennakkomaksut

Ennakkomaksuissa on toimitusuhde-eläkkeitä 3,1 milj. euroa, työpaikkakassojen ennakkoita 1,3 milj. euroa, etuusmaksuja 7,1 milj. euroa, apteekkiennakkoita 65,3 milj. euroa sekä muun sosiaaliturvan etuusennakkoita 38,6 milj. euroa.

18. Siirtovelat ja muut lyhytaikaiset velat

Siirtovelkoihin sisältyy lomapaikka- ja lomarahavelkaa sosiaaliturvamaksuineen 32,3 milj. euroa sekä kuntoutuksen suoriteperusteisia menoja 6,2 milj. euroa. Muut velat sisältävät velkaa ennakkopidätyksistä 56,8 milj. euroa, velkaa valtiolle muun sosiaaliturvan etuiksista 31,9 milj. euroa sekä kansaneläkerahaston velkaa valtiolle 9,3 milj. euroa.

19. Oma pääoma, 1 000 euroa

	Keva	Sava	Elva	yhteensä
Oma pääoma	651 972	449 296	1216 274	2 317 542
Rahasto	225 224	388 745	622 013	1 235 982
Rahasto vuoden alussa	246 450	232 235	589 538	1 068 223
Rahaston muutos	-21 226	+156 510	+32 475	+167 759
Arvonkorotusrahasto	426 748	60 551	594 261	1 081 560
Käyttöomaisuus	59 822	60 551	0	120 373
Sijoitukset	366 926	0	594 261	961 187
Rahasto vuoden alussa	183 693	49 137	160 244	393 074
Käyttöomaisuus	52 212	49 137	0	101 349
Sijoitukset	131 481	0	160 244	291 725
Rahaston muutos	+243 055	+11 414	+434 017	+688 486
Käyttöomaisuus	+7 610	+11 414	+4 605	+23 629
Sijoitukset	+235 445	0	+429 412	+664 857

20. Eläkevastuurahasto, 1 000 euroa

Vuoden 1998 tilinpäätöksessä korotettiin lainmuutoksen perusteella eläkevastuurahaston tavoitetasoa aikaisemmasta 19 prosenttiin tasosta 41 prosenttiin. Tavoitetaso tulee saavuttaa viimeistään vuonna 2010.

Sijoitusomaisuuden arvonalennukset ja niiden oikaisu on kirjattu tuloslaskelmaan ja arvonkorotukset ja niiden peruutukset taseeseen. Eläkevastuurahaston vaujus on 113,6 milj. euroa.

	2006	2005	muutos
Henkilöstön eläkevastuu	1 450 480	1 378 124	+ 72 356
Kannatusmaksulla katettava tavoitetaso (41 %) + työntekijäin eläkemaksulla katettu osuus eläkevastuusta = Eläkevastuurahasto	622 013	589 538	+ 32 475
Katettu kannatusmaksulla ja tuotoilla	594 697	451 423	+ 29 666
Katettu työntekijäin eläkemaksulla	27 316	24 507	+ 2 809
Katettu yhteensä	622 013	475 930	+ 32 475

	2006	2005	muutos
Eläkevastuurahaston vaujus	113 593	113 608	-15
Eläkevastuurahaston arvonkorotukset	594 261	160 244	+ 434 017

	2006	2005	muutos
Rahaston ulkopuolella oleva osa kokonaiseläkevastuusta	828 467	788 586	+39 881

Eläkevastuusta pääjohtajan ja johtajien eläkevastuu on 1,2 milj. euroa.

21. Leasingvastuut, 1 000 euroa

	2006	2005	muutos
Atk-laitteiden leasingvastuu	18 427	15 302	+ 3 126
Suoraavana tilivuonna maksettavat	7 096	8 433	-1 337
Myöhemmin maksettavat	11 331	6 868	+ 4 463

22. Muut vastuut

Laissa valtion vuonna 1999 kansaneläkelaitokselle suorittaman takuusuorituksen vähentämisestä säädetään, että vuonna 1999 valtio suorittaa takuusuoritusta 84,1 milj. euroa vähemmän kuin säästösten perusteella normaalisti tulisi maksettavaksi. Kansaneläkelaitos vastaa kyseisen 84,1 milj. euron rahoittamisesta omilla varoillaan vuoden 2007 loppuun mennessä. Vuoden 2006 loppuun mennessä Kela on rahoittanut kyseisestä määrästä koko summan.

23. Takaisinperinnässä olevien etuuksien määrä, 1 000 euroa

	2006	2005	muutos
Etuus			
Työttömyysturvaetuudet	31 389	31 249	+ 140
Yleinen asumistuki	30 437	29 702	+ 735
Opintotuki	12 991	13 301	-310
Eläke-etuudet	8 543	8 448	+ 95
Muut etuudet	11 305	10 915	+ 390
Yhteensä	94 665	93 615	+ 1 050

24. Opintotuen tulovalvonnan perusteella syntyneet perinnät, 1 000 euroa

	2006	2005	muutos
Opintotuen vuosivalvonta	21 937	20 565	+ 1 372
Opintotukilain (17 §) mukaan opiskelija huolehtii itse, ettei vuosituloraja ylity. Perittävään määrään sisältyy 15 % korotus (27 §). Kela ei voi vaikuttaa takaisinperittävän määrän syntyn.			

25. Opintolainojen valtioneuotukset ja takausaatavat, 1 000 euroa

Alla on valtion opintotukilain nojalla takaama pankeissa oleva opintolainakanta sekä takaaajana maksetuista lainoista syntynyt takausaatavakanta, jotka sisältyvät valtion hallinnolliseen kirjanpitoon. Kela huolehtii opintotukilain nojalla takausvastuiden maksamisesta, takausaatavien perinnästä ja tuottojen tilittämisestä opetusministeriölle. Kela ei voi vaikuttaa takaaajana maksettaviin määriin.

	2006	2005	muutos
Valtion takaama opintolainakanta	1 310 385	1 299 843	+ 10 542
Valtion takausaatavat	180 016	181 566	-1 550

26. Vakuutusmaksujäämät, 1 000 euroa

	2006	2005	muutos
Verovirastojen jäämäperinnässä olevat vakuutusmaksusaatavat	80 046	83 300	-3 254

Helsingissä maaliskuun 22. päivänä 2007

Pertti Parmanne

Tuulikki Petäjänieni	Anna-Maja Henriksson	Jorma Huuhtanen
Kaarina Knuuti	Eeva Kuuskoski	Lasse Laatonen
Elina Lehto-Häggröth	Matti Puhakka	Matti Toivainen

Tilintarkastuskertomus

Kansaneläkelaitoksen valtuutetuille

Olemme tarkastaneet Kansaneläkelaitoksen kirjanpidon, toimintakertomuksen, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2006. Hallitus on laatinut tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen. Tilinpäätös sisältää Kansaneläkelaitoksen ja eläkevas- tuurahaston taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös eikä toimintakertomus sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten toiminnan lainmukaisuutta Kansaneläkelaitoksesta annetun lain säännösten perusteella.

Kansaneläkelaitoksen valvontatilintarkastuksesta on huolehtinut KHT Yrjö Tuokko.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös, joka osoittaa tilikaudelta ylijäämää 135 641 238,06 euroa sen jälkeen, kun kansaneläkevakuutuksen kokonaismenojen katteeksi on tuloutettu valtion takuusuuritus 555 201 244,37 euroa, on laadittu Kansaneläkelaitoksesta annetun lain, Kansaneläkelaitoksen valtuutettujen hyväksymien tilinpäätöksen perusteiden sekä soveltuvin osin kirjanpitolain ja tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten mukaisesti. Tilinpäätös ja toimintakertomus antavat edellä todettujen säännösten ja perusteiden tarkoittamalla tavalla oikean ja riittävän kuvan Kansaneläkelaitoksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomus on yhdenmukainen tilinpäätöksen kanssa. Tilinpäätös voidaan vahvistaa ja vastuuvapaus myöntää hallituksen jäsenille tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä 28. päivänä maaliskuuta 2007

Markku Koskela
KHT

Esko Ahonen

Hannu Hoskonen

Esko Kurvinen

Jukka Roos

Irja Tulonen

Tuula Väättäinen

Yrjö Tuokko
KHT

Kelan hallinto

Kelan asemasta, tehtävistä ja hallinnosta on säädetty Kansaneläkelaitoksesta annetussa laissa (731/2001). Lain 1 §:n mukaan Kela on itsenäinen julkisoikeudellinen laitos, jonka hallintoa ja toimintaa valvovat eduskunnan valitsevat valtuutetut. Lain 2 §:n mukaan Kelan sosiaaliturvaa koskevista tehtävistä säädetään etuuksia koskeissa eri laeissa. Lain 3 §:n mukaan Kelan toimielimiä ovat valtuutetut ja hallitus.

Kelan valtuutetut ovat edellä mainitun lain 5 §:n 3 kohdan nojalla vahvistaneet Kelan työjärjestyksen. Työjärjestyksessä säädetään asioiden käsittelystä hallituksessa, pääjohtajan ja johtajien tehtävistä, keskushallinnon organisaatiosta, asioiden esittelystä sekä aluejohtajan ja vakuutuspiirin johtajan tehtävistä ja kelpoisuusehdoista.

Valtuutetut

Eduskunta valitsee 12 valtuutettua ja hyväksyy valtuutetuille johtosäännön. Valtuutettujen toimikausi kestää vaalikauden eli neljä vuotta.

Valtuutettujen tehtävänä on valvoa Kelan hallintoa ja toimintaa ottaen muun ohella huomioon laitoksen palvelujen laatu ja saavuus. Valtuutetut määräävät hallituksen jäsenet ja tekevät tasavallan presidentille esityksen pääjohtajan ja johtajien nimittämisestä. Valtuutettujen tehtävänä on lisäksi vahvistaa Kelan työjärjestys, valita Kelan tilintarkastajat, vahvistaa hallituksen esityksestä tilinpäätöksen perusteet, vahvistaa tilinpäätös ja päättää vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle sekä antaa vuosittain toiminnastaan kertomus eduskunnalle. Eduskunta on vahvistanut valtuutetuille johtosäännön, jossa säädetään mm. valtuutettujen tehtävistä ja kouksista.

Hallitus

Hallituksessa on enintään kymmenen jäsentä, joista valtuutetut määräävät kahdeksan jäsentä. Hallitukseen kuuluvat Kelan pääjohtaja ja pääjohtajan sijaiseksi määrätty johtaja. Hallituksen jäseniä määrättäessä otetaan huomioon sosiaaliturvan, johtamisen, hallinnon sekä talous- ja sijoitustoiminnan asiantuntemus. Hallituksen jäsenistä yksi on sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön, yksi työnantajakeskusjärjestöjen, yksi palkansaajakeskusjärjestöjen ja yksi maaja metsätaloustuottajien keskusjärjestöjen edustaja. Hallituksen toimikausi on kolme vuotta. Hallitukseen kuuluu tällä hetkellä 10 jäsentä. Kelan henkilöstön edustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus hallituksen kokouksissa.

Hallituksen tehtävänä on johtaa ja kehittää Kelan toimintaa. Hallituksella on yleistoimivalta hoitaa Kelan asioita. Hallituksen tehtävänä on mm. vahvistaa vuosittain Kelan toiminta- ja taloussuunnitelma, laatia vuosittain Kelan toimintakertomus ja tilinpäätös, laatia valtuutettujen vahvistettavaksi Kelan työjärjestys, päättää Kelan varojen sijoitustoiminnan yleisistä periaatteista, päättää kiin-

teän omaisuuden ostamisesta ja myymisestä, päättää pääjohtajan ja johtajien välisestä työnjaosta sekä ottaa työsuhteen johdattavat toimihenkilöt. Hallituksen puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja jäsenet antavat vuosittain Rahoitustarkastuksen sisäpiiri-ilmoitusta vastaavan sisäpiiri-ilmoituksen. Hallitus kokoontuu pääsääntöisesti kuukausittain.

Hallituksen asettamat työryhmät

Hallitus on asettanut palkitsemistyöryhmän ja tarkastustoimikunnan. Johdon palkkausjärjestelmään liittyvään palkitsemistyöryhmään kuuluvat hallituksen puheenjohtaja, hallituksen varapuheenjohtaja, pääjohtaja ja pääjohtajan sijainen.

Tarkastustoimikunta on asetettu sisäisen tarkastuksen valvomista ja ohjaamista sekä sen ja tilintarkastuksen koordinoimista varten. Tarkastustoimikuntaan kuuluu puheenjohtajana hallituksen puheenjohtaja sekä jäseninä pääjohtaja, pääjohtajan sijainen, valvontatilintarkastaja ja sisäisen tarkastuksen päällikkö, joka toimii myös toimikunnan sihteerinä.

Pääjohtaja ja johtajat

Kelassa on pääjohtaja ja enintään viisi johtajaa, jotka tasavallan presidentti nimittää valtuutettujen esityksestä. Tasavallan presidentti määrää yhden johtajista pääjohtajan sijaiseksi. Pääjohtajan ja johtajien kelpoisuusvaatimuksista säädetään valtioneuvoston asetuksella. Pääjohtajan ja johtajien palvelussuhteesta on soveltuvin osin voimassa, mitä valtion virkamieslaissa (750/1994) on säädetty.

Kelan hallitus on vahvistanut pääjohtajan ja johtajien välisen työnjaon. Pääjohtajan ja johtajien tehtävistä on säädetty työjärjestyksessä.

Pääjohtaja vastaa Kansaneläkelaitoksen strategisesta suunnittelusta sekä operatiivisesta johtamisesta ja kehittämisestä, alue- ja paikallishallinnon toiminnasta, hallituksen päätösten toimeenpanosta sekä hallituksen hänen vastuulleen antamista yksiköistä ja niille kuuluvista asioista. Toiminta- ja taloussuunnitelman pohjalta hallitus tekee tulossopimukset pääjohtajan esittelystä johtajien kanssa. Pääjohtaja tekee tulossopimukset aluejohtajien kanssa. Aluehallintoa koskevat tulossopimusneuvottelut pääjohtaja käy yhteistyössä johtajien kanssa.

Johtajat vastaavat hallituksen heidän vastuulleen antamien yksiköiden ja niille kuuluvien asioiden strategisesta suunnittelusta sekä operatiivisesta johtamisesta ja kehittämisestä.

Johtajat toimivat toistensa sijaisina hallituksen päätöksen mukaisesti.

Johtoryhmä

Pääjohtajan johdolla toimii johtajista koostuva johtoryhmä. Johtoryhmässä käsitellään hallitukselle esiteltävät keskeiset kysymykset

ja muut asiat, jotka vaativat yksittäistä toimialaa laajempaa tarkastelua. Johtoryhmä kokoontuu pääsääntöisesti viikoittain.

Sijoitusasioissa noudatettava päätöksentekomenettely

Kansaneläkelaitoksesta annetussa laissa on säädetty varojen sijoittamisesta ja sijoitussuunnitelmasta. Sen mukaan kansaneläkerahaston, sairausvakuutusrahaston ja eläkevakuutusrahaston varoja sijoitettaessa on huolehdittava sijoitusten varmuudesta, tuotosta ja rahaksi muutettavuudesta sekä sijoitusten asianmukaisesta monipuolisuudesta ja hajauttamisesta. Kelan hallituksen on laadittava varojen sijoittamista koskeva sijoitussuunnitelma. Sijoitussuunnitelmassa on erityisesti otettava huomioon rahastojen luonne ja sijoitustoiminnan vaatimukset. Sijoitussuunnitelman mukaisesta varojen sijoittamisesta vastaavat hallituksen tekemän delegointipäätöksen nojalla pääjohtaja ja talousosaston osastopäällikkö.

Palkkaus- ja palkitsemismenettely

Valtuutettujen palkkioista säädetään valtuutettujen johtosäännössä. Valtuutetut määräävät hallituksen jäsenten palkkiot. Hallitus vahvistaa pääjohtajan ja muiden johtajien palkka-, eläke- ja muut edut. Hallitus on myös vahvistanut toimihenkilöiden palkkausta koskevat perusteet. Pääjohtajan, johtajien ja johtavien toimihenkilöiden palkkatiedot ovat julkisia.

Toimihenkilöiden työhön ottamisesta säädetään hallituksen hallinnollisia asioita koskevasta toimivallasta antamassa päätöksessä.

Sisäinen tarkastus

Työjärjestyksen mukaan keskushallinnossa toimii pääjohtajan alaisena sisäinen tarkastus, jonka johtosäännön vahvistaa hallitus. Johtosäännön mukaan sisäinen tarkastus on Kelan ohjaus- ja valvontajärjestelmän osa, jota hallitus, pääjohtaja ja johtoryhmä käyttävät toteuttaessaan valvontavelvollisuuttaan.

Sisäinen tarkastus laatii kutakin vuotta varten tarkastuksen vuosisuunnitelman. Tarkastustoimikunta käsittelee vuosisuunnitelman, jonka pääjohtaja vahvistaa. Vuosisuunnitelma annetaan myös tiedoksi hallitukselle. Sisäisessä tarkastuksessa noudatetaan sisäisen tarkastuksen kansainvälisiä standardeja.

Sisäisen tarkastuksen muodostavat sisäisen tarkastuksen päällikkö sekä toiminnan edellyttämä määrä sisäisiä tarkastajia ja avustavaa henkilöstöä.

Sisäinen tarkastus raportoi tarkastustyönsä tulokset tarkastuskohteen vastuuhenkilölle ja hänen esimiehelleen. Lisäksi sisäinen tarkastus laatii yhteenvedot kolmannesvuosittain pääjohtajalle ja tarkastustoimikunnalle. Sisäisen tarkastuksen päällikkö hyväksyy tarkastuskertomuksen ennen sen luovuttamista.

Riskienhallinta Kelassa

Kelan hallitus on tehnyt päätöksen riskienhallinnan periaatteista ja vastuista. Riskienhallinnan kokonaisuutta ohjaavat yhteiset riskienhallinnan periaatteet, joilla varmistetaan mm. Kelan perustehtävän ja strategisten sekä operatiivisten tavoitteiden toteuttamista. Kelatason strategiset riskit, niiden priorisointi sekä hallintatoimenpiteet vahvistetaan strategiaperustan hyväksymisen yhteydessä Kelan hallituksessa.

Riskienhallinta on otettu osaksi tulosohejausta. Tulosityksiköt ovat laatineet tulosopimuksiinsa riskirekisterin sekä riskikartan. Riskien toteutumista sekä toimintaa uhanneita läheltä piti -tilanteita seurataan tulosityksiköiden tulosraporteissa.

Riskienhallinnan tilanteesta raportoidaan pääjohtajalle, jolla on kokonaisvastuu riskienhallinnan järjestämisestä ja sen toimivuudesta. Raportti esitetään myös hallitukselle, jonka tehtävänä on varmistaa, että Kelassa on käytössä riittävät ja tarpeelliset riskienhallinnan periaatteet ja menettelyt.

Tilintarkastus

Valtuutetut valitsevat tarpeellisen määrän tilintarkastajia ja vahvistavat heille johtosäännön. Tällä hetkellä tilintarkastajia on kahdeksan. Tilintarkastajat ovat valinneet yhden tilintarkastajista valvontatilintarkastajaksi, joka antaa tilintarkastajien käsiteltäväksi neljännesvuosittain valvontaraportin. Valvontaraportti lähetetään tiedoksi valtuutetuille ja hallitukselle.

Tilintarkastajien tehtävänä on tarkastaa Kelan hallintoa, omaisuuden hoitoa ja toimintaa. Tilintarkastuksen toimittamisessa noudatetaan soveltuvin osin tilintarkastuslain (936/1994) säännöksiä. Tilintarkastajat toimittavat tilintarkastuksen ja antavat valtuutetuille tilintarkastuskertomuksen vuosittain tilivuotta seuraavan huhtikuun loppuun mennessä. Valtuutetut määräävät tilintarkastajien palkkiot.

Tiedottaminen

Kelassa on viestintäsuunnitelma, jossa kuvataan viestinnän tavoitteet ja periaatteet. Hallinto-osastossa on viestintäyksikkö, jonka tehtäviin kuuluvat Kelan sisäinen ja ulkoinen viestintä. Viestintäpäällikkö toimii Kelan julkaisujen päätoimittajana ja puheenjohtajana nettitoimituksessa.

Kela ylläpitää laajaa internetsivustoa (www.kela.fi), jossa kuvataan Kelan toimintaa toimialoittain. Internetsivuston ylläpidosta vastaa nettitoimitus. Lisäksi Kelalla on oma sisäinen intranetsivusto Kelanetti. Kela julkaisee myös kolmea lehteä, *Kelan sanomia*, *FPA-bladetia* ja *Sosiaalivakuutusta*. Lisäksi Kelalla on sisäinen lehti *Yhteispeli*.

*Luottamus vaatii ponnistelu-
ja. World Values Surveyn mukaan
suomalaiset luottavat neljänneksi
eniten Kelaan. Vain poliisi, puolustus-
voimat ja tuomioistuimet menevät tut-
kimuksessa Kelan ohii. Yli 65-vuotiailla
on vahvin luottamus Kelaan. Muista
ryhmistä Kelaan luottavat opiskelijat
sekä Itä- ja Pohjois-Suomessa asuvat.*

Toimielimet 2006

Hallitus

Parmanne, Pertti, johtaja, hallituksen puheenjohtaja
 Petäjämäki, Tuulikki, yritys- ja yhteisökonsultti, varapuheenjohtaja
 Henriksson, Anna-Maja, pankkilakimies
 Huuhtanen, Jorma, pääjohtaja
 Knuuti, Kaarina, johtaja
 Kuuskoski, Eeva, pääsihteeri
 Laatonen, Lasse, lakiasiainjohtaja
 Lehto-Häggroth, Elina, kaupunginjohtaja
 Puhakka, Matti, johtaja
 Toiviainen, Matti, apulaisosastopäällikkö
 Järvinen, Brita, puheenjohtaja, henkilöstön edustaja, puhe- ja läsnäolo-oikeus

Johtajat

Huuhtanen, Jorma, pääjohtaja
 Puhakka, Matti, johtaja, pääjohtajan sijainen
 Pesola, Helena, johtaja
 Apukka, Asko, johtaja
 Forss, Mikael, johtaja

Valtuutetut

Perho, Maija, kansanedustaja, puheenjohtaja
 Varajäsen: Asko-Seljavaara, Sirpa, kansanedustaja
 Peltomo, Pirkko, kansanedustaja, varapuheenjohtaja
 Lahtela, Esa, kansanedustaja
 Koski, Valto, kansanedustaja
 Seppälä, Arto, kansanedustaja
 Koskinen, Marjaana, kansanedustaja
 Kähkönen, Lauri, kansanedustaja
 Huotari, Anne, kansanedustaja
 Immonen, Mikko, kansanedustaja
 Rehula, Juha, kansanedustaja
 Vihriälä, Jukka, kansanedustaja
 Särkiniemi, Seppo, kansanedustaja
 Tölli, Tapani, kansanedustaja
 Keränen, Niilo, johtava lääkäri
 Paloniemi, Aila, kansanedustaja
 Ylä-Mononen, Jaana, kansanedustaja
 Löv, Pehr, kansanedustaja
 Nurmi, Tuija, kansanedustaja, 1.1.–27.3.
 Holmlund, Anne, kansanedustaja, 28.3. lukien
 Holmlund, Anne, kansanedustaja, 1.1.–27.3.
 Tiura, Marja, kansanedustaja, 28.3. lukien
 Sarkomaa, Sari, kansanedustaja, 1.1.–30.3.
 Risikko, Paula, kansanedustaja, 31.3. lukien
 Salo, Petri, kansanedustaja

Ojansuu, Kirsi, kansanedustaja
 Meriläinen, Rosa, kansanedustaja

Tilintarkastajat

Koskela, Markku, professori, KHT, tilintarkastajien puheenjohtaja
 Varajäsen: Virtanen, Kalervo, professori, KHT
 Roos, Jukka, kansanedustaja, tilintarkastajien varapuheenjohtaja
 Paatero, Sirpa, kansanedustaja
 Ahonen, Esko, kansanedustaja
 Auvinen, Markku, sairaanhoitopiirin apulaisjohtaja
 Hoskonen, Hannu, kansanedustaja
 Rasinmäki, Jorma, kaupunginjohtaja, HTT
 Kurvinen, Esko, kansanedustaja
 Krank, Lea, KTM
 Tulonen, Irja, kansanedustaja
 Vielma, Ahti, kansanedustaja
 Väättäinen, Tuula, kansanedustaja
 Polvi, Iivo, kansanedustaja, JHTT, HTM
 Tuokko, Yrjö, kauppatieteiden maisteri, KHT
 Guttorm, Olavi, KHT

JOHTAVAT TOIMIHENKILÖT

Osastopäälliköt

Rantamäki, Juhani, (hallinto-osasto)
 Meriläinen, Erkki, (talousosasto)
 Helin, Tero, (henkilöstöosasto)
 Kivimäki, Elise, (terveys- ja toimeentuloturvaosasto)
 Neimala, Anne, (eläke- ja toimeentuloturvaosasto)
 Hytönen, Veikko, (tietohallinto-osasto)
 Luotola, Jouni, (palveluosasto)
 Haapa-aho, Jussi, (aktuaari- ja tilasto-osasto)
 Klaukka, Timo, (tutkimusosasto) 1.1.–31.7.
 Kajanoja, Jouko, (tutkimusosasto) 1.8.–31.12.

Muut johtavat toimihenkilöt

Huunan-Seppälä, Antti, ylilääkäri, 1.1.–31.5.
 Järvisalo, Jorma, ylilääkäri, 16.6. lukien
 Lindroos, Kari, sisäisen tarkastuksen päällikkö
 Naumanen, Seppo, opintotukikeskuksen johtaja, 1.1.–30.6.
 Aarnio, Eija, opintotukikeskuksen johtaja, 1.7. lukien
 Waal, Jouko, kuntoutuspäällikkö, 1.1.–31.8.
 Huusko, Tiina, kuntoutuspäällikkö, 1.9. lukien
 Hlavatý, Jari, toimitusjohtaja,
 Kelan kuntoutusyhtiö Petrea
 Suominen, Markku, atk-päällikkö

Aluejohtajat

Lämsä, Tuomo (Pohjois-Suomen aluekeskus)
 Heinonen, Ritva (Länsi-Suomen aluekeskus)
 Hänninen, Sari (Itä-Suomen aluekeskus)
 Kuusiahio, Heikki (Lounais-Suomen aluekeskus)
 Ollikainen, Kai (Etelä-Suomen aluekeskus), 1.1.–31.5.
 Hongell, Sirkka (Etelä-Suomen aluekeskus), 1.6. lukien

NEUVOTTELUKUNNAT

Kelan neuvottelukunta

Huuhtanen, Jorma, pääjohtaja, neuvottelukunnan puheenjohtaja
 Kairisalo, Anja, hallitusneuvos, neuvottelukunnan varapuheenjohtaja
 Mäkinen, Hannu, budjettipäällikkö
 Koskinen, Leena, neuvotteleva virkamies
 Hirvonen, Hannu, hallitusneuvos
 Merimaa, Marja, ylijohaja
 Salomaa, Markku, johtaja
 Lemmetty, Markku, neuvottelupäällikkö
 Tuominen, Risto, lainopillinen asiamies
 Laine-Häikiö, Kaarina, toimitusjohtaja
 Sainio, Aino, puheenjohtaja
 Tenhiälä, Hannu, puheenjohtaja
 Pihkala, Marja, järjestöpäällikkö
 Eriksson, Rolf, johtaja
 Korkeaoja, Lauri, pääsihteeri
 Kiuru, Tiina, työsuojelun päävaltuutettu
 Varajäsenet:
 Heikkilä, Matti, ylijohaja
 Ginström, Tage, toiminnanjohtaja
 Järvi, Miia, edunvalvontasihteeri, 1.1.–10.2.
 Kopra, Ville, edunvalvontasihteeri, 11.2. lukien

Sairausvakuutusasiain neuvottelukunta 1.1.–14.11.

Forss, Mikael, johtaja, neuvottelukunnan puheenjohtaja
 Pesola, Helena, johtaja, neuvottelukunnan varapuheenjohtaja ja jäsen
 Varajäsen: Apukka, Asko, johtaja
 Hermanson, Terhi, ylilääkäri
 Järvinen, Pekka, hallitusneuvos
 Pukkila, Tarmo, ylijohaja
 Kairisalo, Anja, hallitusneuvos
 Pärnänen, Heikki, lääketieteen lisensiaatti
 Pöyry, Matti, toiminnanjohtaja
 Kaukinen, Kari, ylilääkäri
 Rantahalvari, Vesa, asiantuntija
 Näätäsaari, Sinikka, ohjelmapäällikkö, 1.1.–4.10.

Mustakallio, Petri, sosiaalipoliittinen asiantuntija,
5.10. lukien

Janérus, Mirja, sosiaalipoliittinen asiantuntija,
1.1.–4.10.

Väänänen, Pirjo, sosiaalipoliittinen asiantuntija,
5.10. lukien

Työläjärvä, Riitta, sosiaali- ja terveystieteellinen asiamies,
1.1.–10.2.

Flinkman, Mervi, sosiaali- ja terveystieteellinen asiamies,
11.2. lukien

Meklin, Jaana, lakimies

Koski, Valto, kansanedustaja

Rehula, Juha, kansanedustaja

Sairausvakuutusasiain neuvottelukunta 15.11. lukien

Forss, Mikael, johtaja, neuvottelukunnan puheenjohtaja

Pesola, Helena, johtaja,
neuvottelukunnan varapuheenjohtaja ja jäsen

Varajäsen: Apukka, Asko, johtaja

Partanen, Marja-Liisa, apulaisosastopäällikkö

Järvinen, Pekka, hallitusneuvos

Pukkila, Tarmo, ylijohdaja

Kairisalo, Anja, johtaja

Keskitalo, Riitta, lääketieteen lisensiaatti

Pöyry, Matti, toiminnanjohtaja

Kaukinen, Kari, ylilääkäri

Rantahalvari, Vesa, asiantuntija

Mustakallio, Petri, sosiaalipoliittinen asiantuntija

Väänänen, Pirjo, sosiaalipoliittinen asiantuntija

Flinkman, Mervi, terveys- ja sosiaalipoliittinen asiamies

Ilveskivi, Paula, lakimies

Koski, Valto, kansanedustaja

Rehula, Juha, kansanedustaja

Sosiaalilääketieteellinen neuvottelukunta

Huunan-Seppälä, Antti, ylilääkäri,
neuvottelukunnan puheenjohtaja, 1.1.–31.5.

Huttunen, Jussi, professori,
neuvottelukunnan varapuheenjohtaja ja jäsen

Holi, Tarja, apulaisjohtaja

Huupponen, Risto, professori

Isohanni, Matti, professori

Kivelä, Sirkka-Liisa, professori

Ihalainen, Risto, varatoiminnanjohtaja

Varajäsen: Anttila, Pekka, puheenjohtaja

Lahtela, Jorma, dosentti

Leirisalo-Repo, Marjatta, professori

Mäkelä, Erkki A., dosentti

Neuvonen, Pertti, professori

Pöyry, Matti, toiminnanjohtaja

Sulkava, Raimo, professori

Taskinen, Helena, professori

Tilvis, Reijo, professori

Asiantuntijat:

Alanen, Pentti, professori

Elonen, Erkki, dosentti

Enoranta, Erja, ylioprovissori

Helminen, Sari, asiantuntijahammaslääkäri

Keränen, Tapani, dosentti

Kivelä, Tero, professori

Klaukka, Timo, terveystutkimuksen päällikkö

Knuutila, Matti, professori

Koivisto, Pekka, johtava lääkäri

Laitinen, Lauri, professori

Leinonen, Esa, professori

Lönnqvist, Jouko, professori

Meurman, Jukka, professori

Reunala, Timo, professori

Ylikorkala, Reino Olavi, professori

Eläkeasiain neuvottelukunta

Pesola, Helena, johtaja,
neuvottelukunnan puheenjohtaja

Forss, Mikael, johtaja,
neuvottelukunnan varapuheenjohtaja ja jäsen

Huunan-Seppälä, Antti, ylilääkäri, 1.1.–22.8.

Pirttimäki, Raili, johtava lääkäri, 23.8. lukien

Varajäsen: Pirttimäki, Raili, johtava lääkäri, 1.1.–22.8.

Telakivi, Tiina, asiantuntijalääkäri, 23.8. lukien

Neimala, Anne, osastopäällikkö

Seppälä, Marja-Leena, etuuspäällikkö

Haikarainen, Tuulikki, hallitusneuvos

Rossi, Juha, vanhempi hallitussihteeri

Liuksia, Veikko, hallitusneuvos

Tuhkanen, Pertti, budjettineuvos

Lindell, Christina, osastopäällikkö

Ilmakunnas, Seija, osastopäällikkö

Rantahalvari, Vesa, asiantuntija

Åström, Johan, asiantuntija

Vanhanen, Rauno, johtaja

Berglund, Merja, työmarkkina-asiamies

Kallinen, Kaija, sosiaalipoliittinen sihteeri

Näätsaari, Sinikka, ohjelmapäällikkö

Puura, Heli, lakimies

Flinkman, Mervi,
sosiaali- ja terveystieteellinen asiamies

Lumiaho, Maire, jaostopäällikkö, vv. 1.1.–31.12.

Aaltonen, Seppo, johtaja

Partanen, Hannu, toiminnanjohtaja

Fellman, Veronica, toiminnanjohtaja

Laurila, Ritva, puheenjohtaja

Tarjamo, Sirkka-Liisa, puheenjohtaja

Työterveyshuoltoneuvottelukunta

Forss, Mikael, johtaja, neuvottelukunnan puheenjohtaja

Kivimäki, Elise, osastopäällikkö,
neuvottelukunnan varapuheenjohtaja ja jäsen

Lamberg, Matti E., lääkintöneuvos

Varajäsen: Kairisalo, Anja, hallitusneuvos

Savolainen, Heikki, ylilääkäri	Janérus, Mirja, asiantuntija, 1.1.–31.1.	Päivänsalo, Kirsi, hallitussihteeri
Aalto, Asko, lääkintöneuvos	Väänänen, Pirjo, sosiaalipoliittinen asiantuntija, 1.2. lukien	Lundström, Stina, työttömyyskassan johtaja
Husman, Kaj, osastonjohtaja	Perimäki, Raili, työympäristösihteeri	Kurki, Juha-Veikko, kassanjohtaja
Manninen, Pirjo, ylilääkäri	Lumiaho, Maire, jaostopäällikkö, vv. 1.1.–31.12.	Pohja, Heikki, toimitusjohtaja
Kyrö, Marja, työterveyslääkäri	Mattila, Ilpo, jaostopäällikkö	Oksanen, Tapio, talousjohtaja
Larjo, Pia, työterveyslääkäri	Karhunen, Sirkka-Liisa, kehityspäällikkö	Rautiainen, Hannu, VT
Rautjärvi, Leila, työterveyshoitaja	Uotinen, Sami, lakimies	Nyyssölä, Mikko, VT
Tuhkanen, Taina, työhyvinvointikoordinaattori	Tervonen, Hilppa, avustusvalmistelija	Metsämäki, Janne, lakimies
Perimäki, Raili, työympäristösihteeri	Juvakka, Janne, projektipäällikkö	Janérus, Mirja, sosiaalipoliittinen asiantuntija
Sairanen, Helinä, työsuojelutoimitsija	Piispanen, Pekka, johtaja	Räsänen, Mikko, asiantuntija, OTK
Kaukinen, Kari, ylilääkäri	Ala-Mononen, Lea, tiedottaja	Wärn, Riitta, asiamies, VT
Toivonen, Rauno, asiantuntija	Järvikoski, Aila, professori	Juntunen, Pauliina, lakimies
Lumiaho, Maire, jaostopäällikkö	Suikkanen, Asko, professori	Eiskonen, Jesper, lakimies, 1.1.–16.3.
Mattila, Ilpo, jaostopäällikkö	Loijas, Sari, pääsihteeri	Aaltonen, Juri, lakimies, 17.3. lukien
Flinkman, Mervi, sosiaali- ja terveystoimittainen asiamies	Komulainen, Teuvo, puheenjohtaja	Talonen, Juhani, toiminnanjohtaja
Kivipelto, Saga, työterveyshoitaja	Könkkölä, Kalle, toiminnanjohtaja	Nenonen, Ranja, varapuheenjohtaja
Hollmén, Jyrki, asiantuntija	Ruponen, Teuvo, kuntoutusjohtaja	
Rantahalvari, Vesa, asiantuntija	Flinkman, Mervi, sosiaali- ja terveystoimittainen asiamies	Tutkimusasiain neuvottelukunta
	Juntunen, Pauliina, lakimies	Forss, Mikael, johtaja, neuvottelukunnan puheenjohtaja
Kuntoutusasiain neuvottelukunta	Hirvonen, Merja, työmarkkina-asiamies	Kajanoja, Jouko, yhteiskuntatutkimuksen päällikkö, neuvottelukunnan varapuheenjohtaja
Forss, Mikael, johtaja, neuvottelukunnan puheenjohtaja	Tuominen, Risto, asiamies	Aromaa, Arpo, tutkimusprofessori
Waal, Jouko, kuntoutuspäällikkö, neuvottelukunnan varapuheenjohtaja ja jäsen	Ylinen, Aarne, ylilääkäri	Haapa-aho, Jussi, osastopäällikkö
Huunan-Seppälä, Antti, ylilääkäri, 1.1.–31.5.		Heikkilä, Matti, ylijohdaja
Varajäsen: Järvisalo, Jorma, ylilääkäri	Työttömyysturva-asiain neuvottelukunta	Holm, Pasi, toimitusjohtaja
Kivimäki, Elise, osastopäällikkö	Forss, Mikael, johtaja, neuvottelukunnan puheenjohtaja	Huusko, Tiina, asiantuntijalääkäri
Laine, Arto, työterveyshuoltopäällikkö	Kivimäki, Elise, osastopäällikkö, neuvottelukunnan varapuheenjohtaja ja jäsen	Ilmakunnas, Seija, osastopäällikkö
Klaukka, Timo, terveystutkimuksen päällikkö	Airikkala, Risto, lakimies	Järvinen, Raija, tutkimusjohtaja
Lind, Jouko, johtava tutkija	Varajäsen: Mattila, Ilpo, jaostopäällikkö	Kangasharju, Aki, tutkimusjohtaja
Haikarainen, Tuulikki, hallitusneuvos	Hartikka, Raili, hallitusneuvos	Myhrman, Rolf, apulaisosastopäällikkö
Kairisalo, Anja, hallitusneuvos	Järvinen, Pasi, lainsäädäntöneuvos	Parjanne, Marja-Liisa, neuvotteleva virkamies
Lehmijoki, Pentti, ylitarkastaja	Jussila, Niina, ylitarkastaja	Pesola, Helena, johtaja
Koivumäki, Kai, ylitarkastaja, vv. 4.1.–31.8.	Rautanen, Erja, johtaja	Ritakallio, Veli-Matti, professori
Kuusinen, Patrik, ylitarkastaja, 11.2.–31.8.	Salminen, Leena, hallitusneuvos, 1.1.–8.10.	Valpola, Olli, suunnittelupäällikkö
Kaukinen, Kari, ylilääkäri	Salo, Esko, hallitusneuvos, 9.10. lukien	
Rantahalvari, Vesa, asiantuntija		

Kelan organisaatio

Pääjohtaja Jorma Huuhtanen

Hallinto-osasto, Talousosasto, Sisäinen tarkastus,
Aluekeskukset, Vakuutuspiirit, Toimistot

Pääjohtajan sijainen, johtaja Matti Puhakka

Henkilöstöosasto, Tietohallinto-osasto, Atk-keskus

Johtaja Mikael Forss

Terveys- ja toimeentuloturvaosasto, Tutkimusosasto

Johtaja Helena Pesola

Eläke- ja toimeentuloturvaosasto, Aktuaari- ja
tilasto-osasto

Johtaja Asko Apukka

Palveluosasto

Yhteystiedot

Päätoimitalo

Nordenskiöldinkatu 12
PL 450, 00101 Helsinki
Puhelin 020 634 11

Pitäjänmäen toimitalo

Höyläämötie 1 a B
PL 78, 003801 Helsinki
Puhelin 020 634 11

Kelan tietokonekeskus

PL 371, 40101 Jyväskylä
Puhelin 020 634 11

Kelan opintotukikeskus

Vapaudenkatu 48-50
PL 228, 40101 Jyväskylä
Puhelin 020 634 6611

KELAN ALUEKESKUKSET

Pohjois-Suomen aluekeskus

Sepänkatu 18
PL 190, 90101 Oulu
Puhelin 020 635 4211

Länsi-Suomen aluekeskus

Kalevankau 17 A
PL 361, 60101 Seinäjoki
Puhelin 020 635 5221

Itä-Suomen aluekeskus

Suokatu 40 A 2. krs
PL 188, 70101 Kuopio
Puhelin 020 635 7211

Lounais-Suomen aluekeskus

Eerikinkatu 26
PL 365, 20101 Turku
Puhelin 020 635 9611

Etelä-Suomen aluekeskus

Kirkkokatu 8
PL 149, 15141 Lahti
Puhelin 020 635 1511

Täältä tullaan maailma! Yli 11 000 ulkomailla opiskelevaa saa vuosittain Kelalta opintotukea. Yhteispohjoismaisen tutkimuksen mukaan myönnettävän tuen suuruudella näyttäisi olevan suora yhteys ulkomailla opiskelevien määrään. Parhailaan selvitetään, miten ulkomailla korkeakoulututkinnon suorittaneet sijoittuvat työelämään.

Kela

Elämässä mukana - muutoksissa tukena

